

INSTYTUT SPRAW PUBLICZNYCH
THE INSTITUTE OF PUBLIC AFFAIRS

RAPORT ROCZNY
Z DZIAŁALNOŚCI INSTYTUTU SPRAW PUBLICZNYCH
ZA OKRES STYCZEŃ – GRUDZIEŃ 2005

WARSZAWA, 31 GRUDNIA 2005

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
PROGRAM EUROPEJSKI	6
1. PROJEKTY	6
2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU	12
3. PUBLIKACJE PROGRAMU.....	13
4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU	14
PROGRAM POLITYKI SPOŁECZNEJ	22
1. PROJEKTY	22
2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU	28
3. PUBLIKACJE PROGRAMU.....	30
4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU	30
PROGRAM EDUKACJI	33
1. PROJEKTY	33
2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU	35
3. PUBLIKACJE PROGRAMU.....	35
4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU	36
PROGRAM MIGRACJI I POLITYKI WSCHODNIEJ	39
1. PROJEKTY	39
2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU.....	43
3. PUBLIKACJE PROGRAMU	43
4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU	44
PROGRAM OBYWATEL I PRAWO	46
1. PROJEKTY	46
2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU.....	48
3. PUBLIKACJE PROGRAMU.....	49
4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU	50

WSTĘP

W roku 2005 Instytut obchodził 10 rocznicę swojego istnienia. ISP jest dzisiaj instytucją, która na trwałe wpisała się w polskie życie publiczne, konsekwentnie realizując swoje cele statutowe w zmieniającym się otoczeniu politycznym, prawnym i społecznym.

W minionym roku Instytut realizował swoje zadania w ramach istniejących programów i w oparciu o przyjęty plan pracy. Oprócz czterech dotąd istniejących programów (integracja europejska, polityka społeczna, polityka edukacyjna, migracje i polityka wschodnia) w roku bieżącym wyodrębniliśmy program pt. „Obywatel i Prawo”. Nowy program zajmuje się działaniami na rzecz poprawy dostępu do pomocy prawnej, podniesienia jakości administracji publicznej, zapobiegania korupcji oraz aktywizacji obywatelskiej.

Rok 2005 był dla Polski przede wszystkim rokiem wyborów parlamentarnych i prezydenckich, które zaowocowały radykalnymi zmianami na scenie politycznej. Zgodnie ze swoją filozofią działania, ISP - jako instytucja ponadpartyjna - unikał działań mogących być traktowane jako wsparcie dla któregośkolwiek z rywalizujących ugrupowań politycznych. Jednocześnie podejmowaliśmy szereg inicjatyw na rzecz reform prawa wyborczego oraz działań mających wzbogacić debatę przedwyborczą. Podjęliśmy także działania związane z monitorowaniem i analizą przebiegu wyborów.

Wśród działań ISP związanych z wyborami należy przede wszystkim wymienić badania i inicjatywy związane z problemem niskiej aktywności politycznej Polaków, przejawiającej się między innymi niską frekwencją wyborczą. W pierwszej połowie roku ISP opracował szereg propozycji, których celem było zwiększenie aktywności obywateli w wyborach i referendach. Kilka z tych projektów trafiło pod obrady specjalnej podkomisji sejmowej pracującej nad zmianami w ordynacji wyborczej. Niestety, pomimo silnego poparcia ze strony mediów i organizacji społecznych, a także części posłów, nie doszło do uchwalenia jakichkolwiek zmian. Dramatycznie niska frekwencja w wyborach parlamentarnych pokazała trafność naszych analiz i potrzebę energicznych działań pro-frekwencyjnych. Spowodowało to ponowne ożywienie zainteresowania inicjatywami ISP w tej dziedzinie.

W okresie trwania kampanii ISP opublikował szereg krótkich tekstów zawierających propozycje zmian i reform w kilku kluczowych obszarach życia publicznego, takich jak zapobieganie korupcji, aktywna polityka społeczna, polityka edukacyjna, czy zarządzanie funduszami unijnymi. Wraz z kilkoma innymi organizacjami pozarządowymi, Instytut uczestniczył w konsultacjach zorganizowanych przez władze telewizji publicznej, w ramach których mieliśmy okazję przekazania naszych pomysłów na tematykę debat wyborczych w TV. Wzięliśmy także aktywny udział w tworzeniu tzw. „Obywatelskiego Komitetu Debat Prezydenckich”, który nawiązał współpracę z nadawcami telewizyjnymi, przekazując postulaty dotyczące pożądanego przebiegu kampanii wyborczej w mediach elektronicznych. Wprawdzie rzeczywisty wpływ tych inicjatyw na przebieg debat telewizyjnych był mniejszy niż oczekiwaliśmy, niemniej doświadczenie to może stać się istotnym krokiem w dziedzinie aktywizacji społeczeństwa obywatelskiego. Przez cały okres kampanii pracownicy i eksperci ISP byli wyraźnie obecni w mediach elektronicznych i w prasie. Do działań związanych z kampanią wyborczą do Sejmu i na urząd Prezydenta zaliczyć należy zorganizowanie dużej ogólnopolskiej konferencji „Czas na kobiety!” promującej udział kobiet w życiu publicznym.

ISP wziął także udział w projekcie monitoringu finansowania kampanii prezydenckiej prowadzonego przez program „Przeciw korupcji” Fundacji im. Stefana Batorego. Instytut miał swój wkład ekspercki w przygotowanie metodologii badania oraz kolejnych raportów, uczestniczył także w działaniach mających na celu nagłośnienie rezultatów monitoringu, a na

początku 2006 roku przygotuje – na podstawie wyników monitoringu - rekomendacje zmian prawnych i instytucjonalnych w dziedzinie finansowania polityki.

Jednym z ważnych osiągnięć ISP w tym roku było wprowadzenie tematyki partycypacji obywatelskiej pod obrady Forum Przyszłości Demokracji Rady Europy. Współpracując z Kancelarią Senatu oraz z Ministerstwem Spraw Zagranicznych, ISP stał się głównym zapleczem intelektualnym władz polskich odpowiedzialnych za przygotowania Forum, którego powołanie stanowi istotny sukces polskiej prezydencji Rady Europy.

W pierwszej połowie roku działania Programu Europejskiego koncentrowały się na dyskusji wokół Traktatu Konstytucyjnego UE. Zorganizowaliśmy debaty publiczne z udziałem polityków krajowych i zagranicznych, a pracownicy ISP wielokrotnie wypowiadali się w sprawach związanych z tym tematem w prasie i mediach oraz na innych forach (np. Grupa Refleksyjna przy Prezydencie RP). Uczestniczyliśmy aktywnie w działaniach sieci organizacji eksperckich i badawczych (m. in. EPIN w Brukseli oraz PASOS w Pradze) biorąc udział w przygotowaniu międzynarodowych raportów i analiz. Po porażce procesu ratyfikacyjnego we Francji i Holandii, podjęliśmy także szereg inicjatyw mających ożywić „polską Eurodebatę”.

Ważnym tegorocznym osiągnięciem ISP była publikacja książki „Mosty przez Atlantyk” zawierającej wszechstronną analizę postaw wobec USA i polityki amerykańskiej w Polsce i innych krajach Europy Środkowo-Wschodniej.

Dynamicznie rozwijał się także Program Polityki Społecznej. Program przedstawił szereg propozycji długofalowych działań na rzecz przezwyciężania dotkliwych problemów społecznej marginalizacji, ubóstwa czy bezrobocia. Działania programu promują radykalną zmianę podejścia do rozwiązywania tych problemów poprzez tzw. „aktywną politykę społeczną”. Liczne projekty Programu mają na celu wypracowanie i przetestowanie różnych instrumentów takiej polityki. Wymienić tu przede wszystkim należy podjęcie (w ramach wspólnotowej inicjatywy EQUAL) projektu, którego celem jest upowszechnianie dobrych praktyk i umiejętności rozwijania społecznej przedsiębiorczości na szczeblu lokalnym. PPS podjął także debatę nad wyzwaniem jakim jest łączenie elastycznego rynku pracy z potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego (tzw. Flexicurity).

Jednym z aktorów nowoczesnej polityki społecznej są organizacje pozarządowe. ISP kontynuował w roku 2005 kompleksowy program badań i analiz nad kondycją Trzeciego Sektora oraz monitoringu otoczenia prawnego organizacji pozarządowych. Jednym z wymiernych rezultatów tego programu jest publikacja kwartalnika „III Sektor”.

Największym osiągnięciem Programu Edukacji było w tym roku przeprowadzenie szerokiej debaty i konsultacji społecznych nad opracowanym przez ekspertów ISP całościowym planem reformy podstawy programowej kształcenia ogólnego. W wyniku tych konsultacji powstała ostateczna wersja projektu, przekazana następnie do Ministerstwa Oświaty Narodowej. Propozycje ISP odbiły się szerokim echem w mediach i zainteresowanych środowiskach. Z podobnym zainteresowaniem spotkały się wyniki badań ISP dotyczące skali zjawiska korepetycji w polskim systemie oświaty.

Dużym sukcesem Programu Migracji i Polityki Wschodniej była konferencja na temat obecności pracowników cudzoziemskich na polskich rynkach pracy, zorganizowana we współpracy z Krajową Izbą Gospodarczą oraz publikacja raportu na ten sam temat. Wnioski z raportu stały się przedmiotem szerokiej dyskusji oraz podstawą prac nad nowymi uregulowaniami tych kwestii w polskim ustawodawstwie. Przygotowaliśmy także na ten temat raport dla władz ukraińskich. Najważniejszym zapewne osiągnięciem programu w roku 2005 było przygotowanie raportu na temat polityki wizowej i konsularnej nowych państw członkowskich UE wobec swoich wschodnich sąsiadów. Wnioski i rekomendacje z tego raportu były szeroko dyskutowane i komentowane przez międzynarodowe grono ekspertów,

a niektóre z rekomendacji znalazły odbicie w stanowisku rządu ukraińskiego dotyczącego nowej umowy z UE w sprawie wiz.

Omawiając najważniejsze osiągnięcia ISP w roku 2005 należy wymienić działania Programu „Obywatel i Prawo” mające na celu zwiększenie dostępu obywateli do informacji prawnej poprzez współpracę z lokalnymi organizacyjnymi udzielającymi porad prawnych, szczególnie osobom ze środowisk marginalizowanych. Powołana przy programie Rada Ekspertów zajmuje się natomiast opiniowaniem i proponowaniem rozwiązań systemowych mających na celu poprawę sytuacji w zakresie równego dostępu obywateli do prawa. Oprócz wymienionych wcześniej projektów związanych z partycypacją obywatelską, program prowadził także ekspercki projekt na temat zastosowania nowych technologii do zapobiegania korupcji w administracji publicznej.

Działalność ISP wyrażona w kategoriach ilościowych była zbliżona do poziomu z lat ubiegłych. Wprawdzie w 2005 roku realizowaliśmy mniej projektów niż w ostatnich dwóch latach, ale więcej niż kiedykolwiek było projektów wysokobudżetowych i długoterminowych, o zakresie działań składających się z szeregu podprojektów. Należy także zwrócić uwagę na znaczny wzrost liczby publikacji wynikający z faktu, że coraz więcej jest publikacji w formie elektronicznej. I tak na przykład w roku 2005 opublikowaliśmy 24 numery w ramach serii „Analizy i Opinie” plus szereg komunikatów z badań, deklaracji czy raportów. Wszystkie te dokumenty można bezpłatnie pobrać na naszej na nowo zaprojektowanej stronie internetowej.

Tak jak w poprzednich latach, Instytut był stale obecny w mediach (doliczyliśmy się 364 wzmianek jedynie w prasie polskiej, do tego trzeba doliczyć liczne występy pracowników i ekspertów w mediach elektronicznych oraz w prasie zagranicznej). Częste były także wystąpienia pracowników i ekspertów na różnego rodzaju konferencjach czy innych publicznych debatach w Polsce i za granicą.

PROGRAM EUROPEJSKI

Nadzór programowy: prof. Lena Kolarska-Bobińska, dr Jacek Kucharczyk

Koordynator programu: Piotr Maciej Kaczyński

Zespół: Mateusz Fałkowski, Danuta Guzik, Jarosław Ćwiek-Karpowicz, Marta Jasińska, Olga Napiontek, Tomasz Grosse

W roku 2005 Program Europejski prowadził swoje działania w zakresie czterech nurtów tematycznych:

1. Polska wobec przyszłości i dalszej integracji UE.
2. Polityka zagraniczna Polski i Unii Europejskiej.
3. Ustrojowe skutki i wyzwania członkostwa w Unii dla Polski.
4. Fundusze unijne a rozwój Polski.

Dane liczbowe o projektach

- liczba realizowanych projektów: 19
- liczba wydanych publikacji: 29
- liczba konferencji i seminariów: 15

1. PROJEKTY

1.1 POLSKA WOBEC PRZYSZŁOŚCI I DALSZEJ INTEGRACJI UE

Projekt: „Dokąd zmierza Europa?”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

Projekt miał na celu debatę nad sytuacją w Europie po przegranych referendum we Francji i Holandii oraz nad możliwymi scenariuszami rozwoju sytuacji na kilka dni przed ważnym szczytem przywódców europejskich w Brukseli. ISP zorganizował międzynarodową konferencję, w której udział wzięli członkowie Parlamentu Europejskiego (m. in. Elmar Brok), politycy oraz eksperci.

Okres realizacji: maj - czerwiec 2005

Źródło finansowania: Fundacja Konrada Adenauera

Projekt: „Polska agenda w Europie”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

Projekt miał na celu pogłębienie dyskusji na temat celów polskiej polityki w Europie, a także nowej sytuacji politycznej, w jakiej znalazła się Polska po osiągnięciu najważniejszego celu politycznego ostatnich 15 lat, jakim było przystąpienie do UE. W ramach projektu ISP opublikował raport autorstwa Andrzeja Olechowskiego i zorganizował konferencję pt. „Polska strategia europejska: cele i sojusze” z udziałem m.in. Ministra Spraw Zagranicznych Adama Rotfelda.

Okres realizacji: styczeń 2005 – kwiecień 2005

Źródło finansowania: środki własne

Projekt: „Polska-Niemcy. Wzajemne postrzeganie Polaków i Niemców w obliczu wspólnej obecności w Unii Europejskiej”

Koordynator projektu: Jarosław Ćwiek-Karpowicz

W okresie rozszerzenia UE, Niemcy były naszym głównym sprzymierzeńcem w staraniach o członkostwo. Jednak w ostatnich latach z wielu powodów zarówno stosunki dwustronne jak i współpraca polsko-niemiecka w ramach UE uległy zahamowaniu, a do głosu doszła wzajemna nieufność i uprzedzenia. Celem projektu jest ocena na ile rozszerzenie UE, a także zmieniające się stosunki polsko-niemieckie wpłynęły na wzajemne postrzeganie się obu narodów, na ile istniejące wcześniej stereotypy i obawy udało się obalić, oraz czy powstały nowe wyzwania dla stosunków polsko-niemieckich wewnątrz rozszerzonej Unii Europejskiej. Projekt opiera się na analizie badań opinii publicznej w Polsce i w Niemczech.

Okres realizacji: wrzesień 2005 – maj 2006

Źródło finansowania: Fundacja Boscha, Fundacja Adenauera, MSZ, Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej

Projekt: „Polska-Francja. Wzajemne postrzeganie Polaków i Francuzów w obliczu wspólnej obecności w Unii Europejskiej”

Koordynator projektu: Jarosław Ćwiek-Karpowicz

Zdaniem wielu analityków, odrzucenie przez Francuzów projektu europejskiej konstytucji było spóźnionym głosem sprzeciwu wobec rozszerzenia UE. Słynny „polski hyddraulik” jako negatywny bohater francuskiej kampanii referendalnej pokazał, jaką istotną rolę w procesie rozwoju współpracy europejskiej mogą odegrać stereotypy, uprzedzenia czy brak wiedzy o innych – szczególnie nowych – członkach UE. Celem projektu ISP jest zatem ocena na ile w ostatnich latach zmienia się wzajemne postrzeganie obu narodów oraz czy powstały nowe wyzwania dla pogłębiania stosunków między naszymi krajami wewnątrz rozszerzonej Unii Europejskiej. Projekt opiera się na przeprowadzeniu badań opinii publicznej w Polsce i we Francji oraz szerokiej debaty nad wnioskami z tych badań.

Okres realizacji: wrzesień 2005 – wrzesień 2006

Źródło finansowania: Fundacja Roberta Schumana, Ambasada Francuska, Telekomunikacja Polska SA.

1.2. POLITYKA ZAGRANICZNA POLSKI I UNII EUROPEJSKIEJ

Projekt: „Polskie postawy wobec Stanów Zjednoczonych, ich wpływ na polską politykę zagraniczną oraz przyszłość reform Unii Europejskiej”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

Celem projektu była analiza postaw społeczeństw i elit wybranych krajów Europy środkowej wobec USA i polityki amerykańskiej. W roku 2005 ukazała się publikacja książkowa w języku polskim i angielskim p.t. „Mosty przez Atlantyk? Postawy Polaków,

Czechów, Słowaków wobec Stanów Zjednoczonych”. Odkryło się także seminarium związane z projektem oraz konferencja prezentująca wyniki prac.

Okres realizacji: kwiecień 2004 – kwiecień 2005

Źródło finansowania: German Marshall Fund

Projekt: „Promocja demokracji – wyzwanie dla wspólnoty transatlantyckiej”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

Wydarzenia ostatnich lat pokazują jak ważnym elementem tak dla UE, jak i USA w tworzeniu stabilnego otoczenia międzynarodowego odgrywa „budowanie demokracji”. Jednak obaj promotorzy demokracji odmiennie podchodzą do tego procesu, inaczej go definiują i stosują inne metody implementacji. Celem projektu jest diagnoza tych różnic oraz wypracowanie propozycji działań, w ramach których obaj partnerzy będą w stanie uczyć się od siebie nawzajem tak, aby być bardziej skutecznym w promowaniu demokracji w świecie. Jako *case study* potraktowana jest Polska, kraj, który w przeszłości był przedmiotem polityk amerykańskiej i europejskich, a obecnie jest aktywnym podmiotem w polityce promowania demokracji.

Okres realizacji: kwiecień 2005-marzec 2006

Źródło finansowania: German Marshall Fund

Projekt: „Forum Przyszłości Demokracji w Europie”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

W pierwszej fazie celem projektu było przygotowanie koncepcji instytucji monitorującej stan demokracji w Europie dla Rady Europy. Eksperti ISP opracowali ogólne założenia funkcjonowania takiej komisji na zlecenie Biura Kontaktów Międzynarodowych Kancelarii Sejmu. Koncepcja została przyjęta przez polski rząd jako jedna z inicjatyw podczas polskiego przewodnictwa w Radzie. Profesor Kolarska-Bobińska zaprezentowała ją na sympozjum Rady Europy „Strengthening Democracy In Europe” w Sejmie w lutym 2005. Koncepcja ta była następnie przedmiotem dyskusji na szczycie Rady Europy w maju 2005.

W drugim etapie eksperci ISP pomagali Ministerstwu Spraw Zagranicznych w merytorycznym i organizacyjnym przygotowaniu pierwszego Forum Przyszłości Demokracji w Europie, zorganizowanym pod patronatem Rady Europy i MSZ w Warszawie w listopadzie 2005. Tematem spotkania była partycypacja obywatelska.

Okres realizacji: styczeń-luty, sierpień-listopad 2005

Źródło finansowania: Kancelaria Sejmu RP, MSZ

Projekt: „Obserwatorium stosunków Unia Europejska – Ameryka Łacińska”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

Po rozszerzeniu Unii Europejskiej nastąpiło nasilenie kontaktów pomiędzy analitykami polityki zagranicznej w dawnych i nowych państwach członkowskich. W ramach tego procesu ISP jest członkiem konsorcjum, które rozwija współpracę między instytutami badawczymi i organizacjami pozarządowymi w krajach Unii Europejskiej i w krajach Ameryki Łacińskiej.

Okres realizacji: listopad 2004- listopad 2007

Źródło finansowania: Komisja Europejska

1.3. USTROJOWE SKUTKI I WYZWANIA CZŁONKOSTWA W UNII DLA POLSKI

Projekt: „Nowe metody rządzenia” (*New Modes of Governance*)

Kierownik Projektu: Prof. Lena Kolarska-Bobińska

Koordynator projektu: Olga Napiontek, Piotr Maciej Kaczyński

W ramach tego międzynarodowego projektu badawczego, ISP zajmuje się analizą stopnia zastosowania nowych metod zarządzania zadaniami publicznymi (m.in. zarządzanie partycypacyjne, prywatyzacja i urynkowanie zadań państwa, decentralizacja zarządzania) w nowych krajach Unii Europejskiej. Na przykładzie Polski, Litwy i Estonii analizujemy kulturowe, historyczne i społeczne warunki przydatności tych metod, oraz optymalne sposoby ich implementacji. Główną metodą badawczą, którą stosujemy jest *case study* instytucji publicznych. W roku 2005 w ramach projektu przeprowadzono badania nad funkcjonowaniem Komisji Trójstronnej oraz procesem społecznych konsultacji przy uchwalaniu Narodowego Planu Rozwoju, których wyniki przedstawiono na międzynarodowej konferencji w Berlinie.

Okres realizacji: wrzesień 2004 – wrzesień 2007

Źródło finansowania: Komisja Europejska, VI Program Ramowy

Projekt: „Doświadczenie organizacji pozarządowych z kampanii przed referendum europejskim”

Koordynator: Mateusz Fałkowski, Piotr Maciej Kaczyński

Celem projektu było podsumowanie doświadczeń polskich organizacji pozarządowych zdobytych w trakcie kampanii przed referendum europejskim 7-8 czerwca 2003 r. oraz wyciągnięcie wniosków co do organizacji przyszłych kampanii w sprawach europejskich. Podstawowym elementem projektu było zorganizowanie spotkania przedstawicieli organizacji pozarządowych z całej Polski.

Okres realizacji: marzec 2005

Źródło finansowania: Fundacja im. F. Eberta

Projekt: „Czas na kobiety”

Koordynator projektu: Danuta Guzik, Anita Sobańska

Wchodząc do UE, Polska zobowiązała się spełniać europejskie standardy w dziedzinie równouprawnienia kobiet. Celem projektu była promocja aktywności kobiet w różnych obszarach życia publicznego. W ramach projektu została zorganizowana ogólnopolska konferencja dla około 400 uczestniczek z całego kraju oraz powstała deklaracja „Kobiety Teraz”.

Okres realizacji: maj – czerwiec 2005

Źródło finansowania: Urząd Pełnomocnika ds. Równego Statusu Kobiet i Mężczyzn

Projekt: „Polskie ABC”

Koordynator projektu: Jarosław Ćwiek-Karpowicz

Celem projektu jest przygotowanie cyklicznych raportów poświęconego wyzwaniom, gospodarczym, społecznym, kulturalnym oraz politycznym przed jakimi staje w obecnej chwili Polska.

Okres realizacji: lipiec 2005 - grudzień 2006

Źródło finansowania: Dalkia Polska SA

Projekt: „Konstytucja RP a członkostwo w Unii Europejskiej”

Koordynator projektu: Piotr Maciej Kaczyński

Celem projektu było uświadomienie opinii publicznej konieczności wprowadzenia szeregu zmian w Konstytucji RP związanych z członkostwem Polski w Unii Europejskiej. Konieczność taka wynika między innymi z wyroku Trybunału Konstytucyjnego RP w sprawie Europejskiego Nakazu Aresztowania z maja 2005. W tym celu ISP zorganizował konferencję z udziałem ekspertów oraz posłów reprezentujących główne ugrupowania parlamentarne, którzy dyskutowali nad możliwością i zakresem zmian w ramach tzw. „Euronowelizacji” polskiej Konstytucji. Materiały z konferencji zostały opublikowane w formie elektronicznej.

Okres realizacji: listopad 2005– grudzień 2005

Źródło finansowania: Fundacja K. Adenuera

1.4. FUNDUSZE UNIJNE A ROZWÓJ POLSKI

Projekt: „Analiza stanu wdrażania przedakcesyjnego programu SAPARD w Polsce”

Koordynator projektu: Danuta Guzik

Celem tego międzynarodowego projektu była analiza porównawcza realizowania polityki rolnej państwa oraz polityki rozwoju obszarów wiejskich w ramach programu SAPARD. Po zakończeniu prac badawczych powstał raport zbiorczy w języku angielskim. Odbyła się także międzynarodowa konferencja podsumowująca projekt. Wnioski dotyczące realizacji programu SAPARD w Polsce zostały opublikowane w ramach serii „Analizy i Opinie”. Koordynatorem projektu był Instytut Europejski w Bułgarii.

Okres realizacji: wrzesień 2004 – maj 2005

Źródło finansowania: Open Society Institute

Projekt: „Proces demarginalizacji polskiej wsi. Rola programów pomocowych, liderów, elit i organizacji pozarządowych”.

Koordynator projektu: Danuta Guzik, Marta Jasińska

Celem projektu było przeprowadzenie analizy mechanizmów sprzyjających i ograniczających efektywność programów edukacyjnych, szkoleniowych i finansowych kierowanych na obszary wiejskie w ostatnich latach oraz przygotowanie rekomendacji pozwalających na lepsze wykorzystanie środków kierowanych na wieś.

Okres realizacji: listopad 2004 - wrzesień 2005

Źródło finansowania: Fundacja Wspomagania Wsi, Fundusz Współpracy

Projekt: „Ewaluacja końcowa Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich”

Koordynator projektu: Danuta Guzik

Projekt miał na celu przeprowadzenie ewaluacji Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich. W ramach projektu zanalizowano dane zastane, przeprowadzono badania ilościowe i jakościowe, opracowano raport z ewaluacji końcowej Programu Aktywizacji Obszarów Wiejskich. We wrześniu odbyła się konferencja podsumowująca projekt. Projekt

realizowany był ze środków Banku Światowego w ramach konsorcjum, w skład którego weszli: DORADCA Consultants Ltd., Pracownia Badań Społecznych Sp. z o.o., PROEKO Ltd. oraz ISP.

Okres realizacji: listopad 2004- wrzesień 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Rolnictwa

Projekt: „Analiza szans wprowadzenia regionalnego systemu wdrażania funduszy strukturalnych w Polsce w latach 2007-2013”

Koordynator projektu: Danuta Guzik, Marta Jasińska

Tematem projektu była analiza obecnie obowiązującego systemu wdrażania komponentu regionalnego i jego efektywności dla absorpcji funduszy strukturalnych na lata 2004-2006. Analiza dotyczyła również oceny funkcjonowania zintegrowanego programu operacyjnego rozwoju regionalnego, a także oceny działań realizowanych w układzie sektorowym, które mogłyby zostać w przyszłości zregionalizowane. W ramach projektu opracowano i opublikowano ekspertyzę, oraz odbyło się seminarium mające na celu ocenę polityki spójności w Polsce w pierwszym roku członkostwa oraz dyskusję nad uwarunkowaniami dla realizacji polityki spójności w Polsce po roku 2006.

Okres realizacji: styczeń 2005 – wrzesień 2005

Źródło finansowania: Narodowy Bank Polski

Projekt: „Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe, 2007-2013”

Koordynator projektu: Jarosław Ćwiek-Karpowicz

Celem projektu było przeprowadzenie oceny dokumentu „Polityka spójności wspierająca wzrost gospodarczy i zatrudnienie: Strategiczne wytyczne wspólnotowe, 2007-2013” w świetle strategicznych dokumentów Unii Europejskiej. Na podstawie wykonanej dla Ministerstwa ekspertyzy powstała także kilkustronicowa analiza autorstwa dr Tomasza Grosse opublikowana w serii „ANALIZY I OPINIE”.

Okres realizacji: sierpień - wrzesień 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Gospodarki i Pracy

Projekt: „Od pola do stołu. Europejskie doświadczenia we wdrażaniu wymogów weterynaryjnych i bezpieczeństwa żywności”

Koordynator projektu: Jordan Petrov

Celem tego międzynarodowego projektu była analiza doświadczeń nowych państw członkowskich w procesie wdrażania unijnych norm i standardów bezpieczeństwa żywności. W wyniku projektu powstał raport zbiorczy w języku angielskim i polskim. Odbyła się także międzynarodowa konferencja podsumowująca projekt. Koordynatorem projektu był Instytut Europejski w Bułgarii.

Okres realizacji: maj – październik 2005

Źródło finansowania: Komisja Europejska

2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU

- ❑ Seminarium eksperckie „Stosunek Polski i Polaków do Stanów Zjednoczonych”. Seminarium służyło omówieniu problematyki polskiego proamerykanizmu, jego źródeł i przejawów. Wzięli w nim udział eksperci ISP przygotowujący publikację „Mosty przez Atlantyk? Postawy Polaków, Czechów, Słowaków wobec Stanów Zjednoczonych”, 15 lutego 2005.
- ❑ Konferencja „Unijna polityka zagraniczna a Konstytucja” zorganizowana razem z Centrum Stosunków Międzynarodowych, 23 lutego 2005.
- ❑ Konferencja „Obywatele Europy. Doświadczenia NGO-sów z kampanii europejskiej w kampanii konstytucyjnej” mająca na celu pobudzenie środowisk organizacji pozarządowych pozawarszawskich na rzecz rozpowszechnienia informacji o Traktacie Konstytucyjnym w Polsce, 21 marca 2005.
- ❑ Konferencja „Polska strategia europejska: cele i sojusze” połączona z prezentacją raportu A. Olechowskiego „Polska agenda w Europie”. W spotkaniu wzięli udział m.in. minister spraw zagranicznych Adam Rotfeld, 19 kwietnia 2005.
- ❑ Seminarium „Czy Polska i Polacy są proamerykańscy?” połączona z prezentacją głównych tez publikacji ISP „Mosty przez Atlantyk? Postawy Polaków, Czechów, Słowaków wobec Stanów Zjednoczonych”, 27 kwietnia 2005
- ❑ Międzynarodowe seminarium otwierające projektu „Nowe metody rządzenia”, 10 maja 2005.
- ❑ Seminarium „Demokracja w Europie: kryzys czy normalność?” w ramach Szczytu Młodzieży Rady Europy, 14 maja 2005
- ❑ Konferencja „Ewaluacja PAOW”, 2 czerwca 2005
- ❑ Konferencja „Czas na kobiety!”, 11 czerwca 2005
- ❑ Konferencja „Dokąd zmierza Europa?” – debata nad przyszłością UE po przegranych dwóch referendum w sprawie Traktatu Konstytucyjnego we Francji i Holandii oraz na kilka dni przed szczytem w Brukseli. W spotkaniu wziął udział m.in. przewodniczący Komisji Spraw Zagranicznych Parlamentu Europejskiego Elmar Brok, 13 czerwca 2005
- ❑ Seminarium „Analiza szans wprowadzenia regionalnego systemu wdrażania funduszy strukturalnych w Polsce w latach 2007-2013”, 30 czerwca 2005
- ❑ Seminarium „Promowanie demokracji jako wspólne wyzwanie dla Stanów Zjednoczonych i Unii Europejskiej w XXI wieku” zorganizowane w ramach XV Forum Ekonomicznego w Krynicy-Zdrój. W spotkaniu wziął udział m.in. prezydent RP Aleksander Kwaśniewski, 9 września 2005.
- ❑ Konferencja „Unia Europejska na polskiej wsi. Początek demarginalizacji społeczności wiejskich?”, 29 września 2005, 3-4 listopada 2005
- ❑ Forum Przyszłości Demokracji, organizowane przez Radę Europy, MSZ oraz Instytut Spraw Publicznych. W spotkaniu wzięli udział m.in. Timothy Garton Ash oraz b. prezydent RP Lech Wałęsa.
- ❑ Konferencja „Konstytucja RP a członkostwo w Unii Europejskiej”, 1 grudnia 2005.
- ❑ Seminarium „Nowe państwa członkowskie a konsekwencje francuskiego referendum” zorganizowane razem z Notre-Europe w Paryżu, 9 grudnia 2005.

3. PUBLIKACJE PROGRAMU

Publikacje książkowe:

Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk, Piotr Maciej Kaczyński (red.), *Mosty przez Atlantyk? Postawy Polaków, Czechów, Słowaków wobec Stanów Zjednoczonych* (wersja polska i angielska)

Mateusz Falkowski, Jacek Kucharczyk (red.), *Obywatele Europy. Integracja europejska w polskim życiu publicznym*

Ekspertyzy, raporty z badań, rekomendacje:

- ❑ Andrzej Olechowski, *Polska agenda w Europie*
- ❑ Praca zbiorowa, *Polska polityka europejska: cele i możliwości*
- ❑ Praca zbiorowa, *Proces demarginalizacji polskiej wsi. Rola programów pomocowych, liderów, elit i organizacji pozarządowych.*
- ❑ Praca zbiorowa, *Analiza możliwości wprowadzenia regionalnego systemu zarządzania funduszami strukturalnymi Unii Europejskiej w Polsce w latach 2007-2013*
- ❑ Praca zbiorowa, *Od pola do stołu. Europejskie doświadczenia we wdrażaniu wymogów weterynaryjnych i bezpieczeństwa żywności* (wersja polska i angielska)

Analizy i Opinie:

- ❑ Tomasz Grzegorz Grosse, „Ocena realizacji Programu SAPARD w Polsce”, nr 30.
- ❑ Tomasz Grzegorz Grosse, „Ocena projektu Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013”, nr 31.
- ❑ Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk, „Decyzja w sprawie Europy”, nr 32.
- ❑ Piotr Maciej Kaczyński, „Traktat da nam siłę”, nr 33.
- ❑ Tomasz Grzegorz Grosse, „Nowe podejście do strategii lizbońskiej. Czy uda się przewyciężyć sprzeczności europejskiego kapitalizmu?”, nr 34.
- ❑ Tomasz Grzegorz Grosse, „Ocena projektu Narodowej Strategii Rozwoju regionalnego na lata 2007-2013”, nr 36.
- ❑ Tomasz Grzegorz Grosse, „Kondycja integracji europejskiej po szczycie UE oraz referendach we Francji i Holandii”, Analizy i Opinie nr 39.
- ❑ Piotr Maciej Kaczyński, „Kryzys w Europie jako szansa”, Analizy i Opinie nr 40.
- ❑ Jarosław Ćwiek-Karpowicz, „Polska wobec ataku terrorystycznego. Odpowiednie przygotowanie i skuteczne reagowanie w celu zminimalizowania skutków tragedii”, Analizy i Opinie nr 46.
- ❑ Tomasz Grzegorz Grosse, „Opinia na temat Komunikatu Komisji Europejskiej: Strategiczne wytyczne wspólnotowe 2007 – 2013”, Analizy i Opinie nr 47.
- ❑ Piotr Maciej Kaczyński, „What will the new Polish Government's policy be in Europe after the parliamentary and presidential elections?”, Analizy i Opinie nr 50.

Inne publikacje:

- ❑ Michał Czaplicki, Przegląd procesu ratyfikacji Traktatu Konstytucyjnego w państwach członkowskich UE. Stan na 1 lutego 2005, luty 2005 (www.isp.org.pl)
- ❑ Jan Barcz, Aspekty prawne procedury wejścia w życie Traktatu Konstytucyjnego i ewentualne konsekwencje prawno-polityczne jego odrzucenia (www.isp.org.pl)
- ❑ Jacek Kucharczyk, Piotr Maciej Kaczyński, „Komisja Monitoringu Demokracji w Europie”, ekspertyza na zlecenie Kancelarii Sejmu RP (www.isp.org.pl).
- ❑ *Update on the Ratification Monitor - What Prospects for the EU Constitutional Treaty*, European Policy Institutes Network, maj 2005
- ❑ *PASOS statement on the situation in Europe following the French and Dutch referenda* czerwiec 2005 (www.isp.org.pl)
- ❑ Piotr Maciej Kaczyński, „Czy Polska dobrze wykorzystała pierwszy rok w UE”, analiza dla e-gazeta, periodyku Ministerstwa Gospodarki i Pracy, czerwiec 2005
- ❑ Piotr Maciej Kaczyński, Piotr Kaźmierkiewicz, *European Neighbourhood Policy: Differentiation and Political Benchmarks*, EuroMeSCo Paper nr 44, wrzesień 2005.
- ❑ Jacek Kucharczyk, *Civic Participation In Europe. Background Paper for the Forum on the Future of Democracy of the Council of Europe*, listopad 2005 (www.isp.org.pl)
- ❑ Mateusz Fałkowski, *Report on social dialogue in Poland* (www.isp.org.pl)
- ❑ Rita Stafejeva, *Report on social dialogue in Lithuania* (www.isp.org.pl)
- ❑ Erik Sootla, *Report on social dialogue in Estonia* (www.isp.org.pl)

4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU

Prof. Lena Kolarska-Bobińska

- ❑ członek Komitetu Socjologii PAN
- ❑ członek Rady Naukowej Instytutu Studiów Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego
- ❑ członek Rady Nadzorczej Fundacji Central European University
- ❑ członek Rady Konsultacyjnej Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych
- ❑ członek Komitetu Sterującego projektu „Nowe Metody Rządzenia” w ramach projektu VI Ramowego Unii Europejskiej
- ❑ członek Grupy Doradczej przy Komisarzy UE ds “Social Sciences and Humanities in the European Research Area”, Komisja Europejska
- ❑ członek Rady Strategii Społeczno – Gospodarczej przy Radzie Ministrów
- ❑ członek Grupy Refleksyjnej przy Prezydencie
- ❑ członek Rady Programowej wydawnictwa „Służba Cywilna”

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w spotkaniu Komitetu Sterującego projektu „New Modes of Governance”, Florencja, styczeń 2005

- ❑ Udział w konferencji „Przeciwdziałanie korupcji-pięć lat doświadczeń”, Forum dyskusyjne „Co jest najpilniejsze do zrobienia w sprawie ograniczenia korupcji” Fundacja im. St. Batorego, styczeń 2005
- ❑ Udział w konferencji „Głos biznesu, mój kraj, mój region, moje życie” Debata o Narodowym Planie Rozwoju 2007-2013, PKPP Lewiatan, Warszawa, luty 2005
- ❑ Spotkanie Advisory Group, SSHERA, Bruksela, luty 2005
- ❑ Wykład dla Kolegium Europejskiego „Polityka społeczna w Europie; czy istnieje europejski model społeczny?” , Natolin kwiecień 2005
- ❑ Wystąpienie w Ambasadzie Finlandii „Ambicje Polski w UE rok po przystąpieniu”, Warszawa, kwiecień 2005
- ❑ Prowadzenie konferencji „Polska polityka zagraniczna: cele i sojusze”, ISP, 19 kwietnia 2005
- ❑ Advisory Group Meeting , Bruksela, kwiecień 2005
- ❑ Otwarcie seminarium „Rola jednostek samorządu terytorialnego w aktywizacji wyborców”, ISP, kwiecień 2005
- ❑ Wystąpienie „The EMP In the New context” podczas konferencji EuroMeSCo „EMP priorities: Gearing up to 2015”, Rabat, kwiecień 2005
- ❑ Otwarcie seminarium „Reformy ochrony zdrowia”, ISP, maj 2005
- ❑ Wystąpienie podczas debaty „Unia za 10 lat-moja wizja”, podczas konferencji „Rok w Unii: ocena i perspektywy dla biznesu”, PKPP „Lewiatan”, Kraków, maj 2005
- ❑ Wystąpienie „Integracja z Unią Europejską jako szansa rozwoju zawodowego kobiet” podczas konferencji „Współczesne wyzwania i dylematy kobiety-menedżera w administracji publicznej”, Urząd Służby Cywilnej, maj 2005
- ❑ Udział w konferencji „New Modes of Governance”, Florencja, maj 2005.
- ❑ Moderowanie panelu na konferencji „Czyste wybory – czyste życie publiczne”, Fundacja im. Stefana Batorego, ISP, Warszawa, czerwiec 2005
- ❑ Wystąpienie podczas konferencji „Czas na kobiety”, ISP, Fundacja dla Przedsiębiorczości, czerwiec 2005
- ❑ Otwarcie konferencji „Dokąd zmierza Europa”, ISP, czerwiec 2005
- ❑ Wystąpienie na konferencji „Does the European Union need more democracy and if so how much?”, Fundacja Unia-Polska, Warszawa, lipiec 2005
- ❑ Otwarcie konferencji „Zmiany w systemie lokalnej pomocy dzieciom i rodzinie”, ISP Warszawa lipiec 2005
- ❑ Udział w panelu „Rola systemów informacyjnych w zarządzaniu państwem oraz w jego relacjach z obywatelami”, Computerland, Forum Ekonomiczne Krynica, wrzesień 2005
- ❑ Prowadzenie dyskusji panelowej „Promocja demokracji jako wyzwanie dla Unii Europejskiej i Stanów Zjednoczonych w XXI wieku”, ISP, Forum Ekonomiczne Krynica, wrzesień 2005
- ❑ Udział w seminarium nt. wpływu wyborów w Polsce i Niemczech na przyszłość Unii Europejskiej, organizowanym przez klub dziennikarzy francuskich „Club Grande Europe”, Paryż, wrzesień 2005
- ❑ Wystąpienie podczas konferencji prasowej „Czy Polacy wiedzą, że ich opinia ma znaczenie?” , Organizacja Firm Badania Opinii i Rynku, Warszawa 2005

- ❑ Udział w konferencji " EU enlargement one year out", Instytut Stosunków Międzynarodowych, Praga wrzesień 2005
- ❑ Otwarcie konferencji „Demarginalizacja polskiej wsi”, ISP, Warszawa wrzesień 2005
- ❑ Wystąpienie podczas seminarium „25 Years of Solidarity: The Road to a New Europe”, Ambasada RP w Kopenhadze, Duński Instytut Studiów Międzynarodowych, Kopenhaga, październik 2005
- ❑ Otwarcie seminarium „Aktywny Obywatel, nowoczesny system wyborczy”, ISP, Warszawa, październik 2005
- ❑ Udział w spotkaniu Grupy Sterującej EuroMeSCo, Lizbona, listopad 2005
- ❑ Wystąpienie na seminarium „Przyszłość polskiej sceny politycznej”, ISP, Warszawa, listopad 2005
- ❑ Otwarcie i prowadzenie konferencji „Konstytucja RP a członkostwo w Unii Europejskiej”, ISP, Warszawa, grudzień 2005
- ❑ Otwarcie i prowadzenie konferencji „ Europejskie perspektywy Turcji i Ukrainy. Nowe państwa członkowskie wobec przyszłych rozszerzeń”, ISP, Warszawa, grudzień 2005
- ❑ Wystąpienie podczas Konferencji Badania sondażowe po roku 2000 – Polska demokracja sondażowa”, Uniwersytet Łódzki, grudzień 2005
- ❑ Otwarcie konferencji „Czy możliwa jest szkoła bez korepetycji?” ISP, Warszawa, grudzień 2005

Książki, artykuły i inne publikacje:

- ❑ „Odwrócenie ról”, *Rzeczpospolita*, 02-03.05.05
- ❑ Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk, „Decyzja w sprawie Europy”, *Rzeczpospolita*, 25. 01. 2005.
- ❑ „Marszałku, wara od polityki” , *Gazeta Wyborcza*, 18.07.05
- ❑ „Czerwona kartka wyborcza”, *Rzeczpospolita*, 24.10.05
- ❑ „Oderwani od społeczeństwa”, *Ozon*, 20/26.10.05
- ❑ Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk, Piotr Maciej Kaczyński (red.), *Mosty przez Atlantyk? Postawy Polaków, Czechów, Słowaków wobec Stanów Zjednoczonych* (wersja polska i angielska)
- ❑ “Przedefiniując Unię” w “Kręgi integracji i rodzaje tożsamości. Polska, Europa, Świat. XII Ogólnopolski Zjazd Socjologiczny” red. W. Wesołowski, J. Włodarek, Scholar, Warszawa 2005
- ❑ „Raport o przekształceniach własnościowych w 2004 roku”, (współautor i redaktor), Ministerstwo Skarbu Państwa, Warszawa 2005
- ❑ Cykl artykułów dla francuskiego dziennika „Les Echos” (co miesiąc)

Wybrane wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

Media polskie:

- ❑ Prasa: m.in. Gazeta Wyborcza, Rzeczpospolita, Dziennik Łódzki, Gazeta Prawna, PAP, Sukces, Ozon, Newsweek, Fakt, Nowości, Ekspres Bydgoski

- ❑ Telewizja: TVP 1 („Wiadomości”, „Kawa czy herbata”, „Debata”, „Forum”, „Wieczór wyborczy”), TVP 2 („Panorama”, „Linia specjalna”), Polsat („Wydarzenia”), TVP 3 („Echa dnia”, „Integracja”), TVN 24 („Wieczorny magazyn”) TVN („Fakty”, „Uwaga”)
- ❑ Radio: PR I, Radio Zet, TOK FM, PR III, PIN FM, Radio Plus, internetowe radio www.radio.pl

Media zagraniczne:

- ❑ Prasa: Chicago Tribune, New York Times, Associated Press, „Le Soir” (Belgia) i „La Croix”(Belgia), El Pais, Reuters, Washington Post, Le Monde, Le Figaro, Les Echos, Financial Times, Herald Tribune, dziennik „Haartz” (Izrael), dziennik „Sme” (Słowacja)
- ❑ Telewizja: telewizja YLE (Finlandia), Telewizja ARTE, La Télévision Suisse Romande, BBC World Television
- ❑ Radio: Radio ARD, BBC, „Voice of America”

Dr Jacek Kucharczyk, Dyrektor Programowy

p.o. przewodniczącego Rady Dyrektorów, *Policy Association for an Open Society PASOS*

przedstawiciel Polski w Grupie Kontaktowej Organizacji Pozarządowych przy Banku Światowym (ECA NGO Working Group)

członek Rady ds. Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi przy Ministrze Spraw Zagranicznych

członek rady Stowarzyszenia Polskich Organizacji Pozarządowych „Zagranica”

członek redakcji periodyku „European Political Science”

członek Rady Ekspertów Programu „Obywatel i Prawo” ISP i Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności

członek Kapituły Konkursu na najbardziej przyjazny urząd administracji państwowej Urzędu Służby Cywilnej

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w dyskusji panelowej nt. roli organizacji pozarządowych w walce z korupcją w ramach konferencji programu „Przeciw Korupcji” Fundacji Batorego, Warszawa, styczeń 2005.
- ❑ Prezentacja nt. szans ratyfikacji przez Polskę Traktatu Konstytucyjnego UE dla członków korpusu dyplomatycznego Państw Członkowskich, Warszawa, luty 2005.
- ❑ Spotkanie przygotowawcze projektu monitorowania korupcji w funduszach strukturalnych, Ryga, Łotwa, luty 2005.
- ❑ Prowadzenie konferencji „Cudzoziemcy na polskich rynkach pracy” ISP i KIG, Warszawa, marzec 2005
- ❑ Prowadzenie seminarium nt. polskich postaw wobec USA, ISP, Warszawa, kwiecień 2005.
- ❑ Udział w dyskusji panelowej „Polska w rok po wejściu do Unii Europejskiej” zorganizowanej przez „Gazetę Prawną”, maj 2005

- ❑ Udział w konferencji OSI "LGI Biennial Jamboree for National Foundations and Professional Networks" oraz spotkaniu Rady *Policy Association for an Open Society* PASOS, Turcja, czerwiec 2005
- ❑ Udział w konferencji "Sustainability of Civil Society Organizations – 3rd CSO Forum" pod auspicjami Banku Światowego i Komisji Europejskiej, Bratysława, czerwiec 2005
- ❑ Udział w rekrutacji i szkoleniu dla młodych rosyjskich analityków politycznych, Petersburg, lipiec 2005.
- ❑ Prezentacja dla członków korpusu dyplomatycznego ambasad EU25 na temat wyników wyborów parlamentarnych w Polsce, wrzesień 2005.
- ❑ Prezentacja na temat stosunku Polaków do polityki amerykańskiej na konferencji „Transatlantic Trends” German Marshall Fund i Centrum Stosunków Międzynarodowych, Warszawa, 6 października 2005.
- ❑ Szkolenie „Etyka w administracji publicznej” dla pracowników Głównego Inspektoratu farmaceutycznego”, Warszawa, 11 października 2005.
- ❑ Wystąpienie na prezentacji raportu „Monitoring finansowania wyborów prezydenckich” Fundacji Batorego i ISP, Warszawa, 14 października 2005.
- ❑ Udział w obradach Kapituły konkursu na najbardziej przyjazny urząd administracji publicznej, USC, Warszawa, 24 października 2005.
- ❑ Prowadzenie panelu w ramach konferencji ISP „Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy”, Warszawa, 27 października 2005.
- ❑ Udział w charakterze przewodniczącego Rady Dyrektorów w dorocznym spotkaniu członków *Policy Association for an Open Society* PASOS, Bruksela, 3-5 listopada 2005.
- ❑ Wykład na temat stosunków polsko-amerykańskich dla delegacji Network 20/20 z USA Warszawa, 16 listopada 2005.
- ❑ Udział w dyskusji okrągłego stołu na temat szans demokratyzacji w Europie Wschodniej zorganizowanej przez PASOS i „Radio Wolna Europa”, Praga, 7 grudnia 2005.

Artykuły i inne publikacje:

- ❑ Lena Kolarska-Bobińska, Jacek Kucharczyk, „Decyzja w sprawie Europy”, w: „Rzeczpospolita”, 25 stycznia 2005.
- ❑ „New Party in Poland”, analiza dla „Oxford Analytica”, marzec 2005.
- ❑ „Belka will stay on until Autumn Elections”, analiza dla „Oxford Analytica”, maj 2005.
- ❑ „Polish reactions to the French and Dutch referenda”, analiza dla „Oxford Analytica”, lipiec 2005.
- ❑ Jacek Kucharczyk, Piotr Maciej Kaczyński, „Komisja Monitoringu Demokracji w Europie”, ekspertyza na zlecenie Kancelarii Sejmu RP (www.isp.org.pl).
- ❑ Jacek Kucharczyk, Civic Participation In Europe. Background Paper for the Forum on the Future of Democracy of the Council of Europe, listopad 2005 (www.isp.org.pl)

Wybrane wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- ❑ Prasa: m. in. „Gazeta Wyborcza”, „Rzeczpospolita”, „Gazeta Prawna”, „Życie Warszawy”, „Dziennik Łódzki”.
- ❑ Radio: PR I („Sygnały dnia”), PR III („Puls Trójki”, wieczory wyborcze, „Salon polityczny”), BBC, TOK FM, PIN FM, Radio Polonia („Wieczory wyborcze”), Radiostacja, Radio Puls.

- ❑ Telewizja: TV1 („Wiadomości”, „Telexpress” „Kawa czy herbata”), TV2 („Panorama”), TV3 („Rozmowa dnia”), TVN24 („Fakty”, 24 Godziny”), Polsat („Informacje”)

Media zagraniczne:

- ❑ Prasa: Associated Press, Morgenavisen (Dania), Pravda (Słowacja), Magazine Mo (Belgia).
- ❑ Radio: BBC Word Service (Wielka Brytania), RFI (Francja), Dania.
- ❑ Telewizja czeska

Piotr Maciej Kaczyński, analityk/koordynator programu

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Udział w konferencji inaugurującej Obserwatorium Stosunków Unia Europejska – Ameryka Łacińska, Barcelona, 3-4 lutego 2005
- ❑ Prezentacja nt. Traktatu Konstytucyjnego w trakcie debaty „Z konstytucją pod strzechy” Akademia Ekonomiczna w Łodzi, 5 marca 2005
- ❑ Udział w debacie „Czy Europie potrzebna jest Konstytucja?”, zorganizowanej przez Fundację R. Schumana, 7 marca 2005
- ❑ Udział w dyskusji panelowej „Polityka zagraniczna UE a Traktat konstytucyjny”, Wydział Prawa UW, 17 marca 2005
- ❑ Moderowanie panelu dyskusyjnego podczas konferencji ISP „Obywatele Europy”, 21 marca 2005
- ❑ Udział w dyskusji panelowej „Bilans efektów pierwszego roku członkostwa Polski w Unii Europejskiej” zorganizowanej w Wyższej Szkole Humanistycznej w Pułtusku, 25 kwietnia 2005
- ❑ Udział w spotkaniu nt. Instrumentu Finansującego Europejskiej Polityki Sąsiedztwa, Bruksela, 3 maja 2005
- ❑ Wykład nt. „Społeczno-polityczne korzyści wstąpienia do UE”, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, 12 maja 2005
- ❑ Wyjazd studyjny do Argentyny w ramach Obserwatorium Stosunków Unia Europejska-Ameryka Łacińska, lipiec-sierpień 2005
- ❑ Wykład nt. „Transformacja ustrojowa w Europie Środkowej”, Buenos Aires, 18 sierpnia 2005
- ❑ Wystąpienie w dyskusji panelowej nt. „Kryzys przywództwa w Unii Europejskiej”, Uniwersytet Śląski, 28 października 2005.
- ❑ Wystąpienie w dyskusji nt. „Reforma Unii Europejskiej”, Bydgoszcz, 5 listopada 2005.
- ❑ Udział w konferencji *New Modes of Governance*, Berlin, 9-10 grudnia 2005.

Artykuły i inne publikacje:

- ❑ „Traktat da nam siłę”, „Gazeta Wyborcza”, 1 kwietnia 2005.
- ❑ „The EU at the CHR: Time for an enlarged role”, „Human Rights Features”, Genewa, marzec 2005

- ❑ Piotr Maciej Kaczyński, „Czy Polska dobrze wykorzystała pierwszy rok w UE”, analiza dla e-gazeta, periodyku Ministerstwa Gospodarki i Pracy, czerwiec 2005

Wybrane wystąpienia w mediach: wywiady i komentarze:

Media polskie:

- ❑ Prasa: Gazeta Wyborcza, Dziennik Łódzki, Gazeta Polska Dziennik Polski, Ozon, Poland Monthly, Puls Biznesu
- ❑ Radio: Informacyjna Agencja Radiowa, PR1, PR3, Radiostacja, Radio Zet, Radio Polonia, Radio PIN, 94 FM Antyradio

Media zagraniczne:

- ❑ Prasa: Associated Press, Morgenavisen (Dania), Svenska Dageblade, AB Dagen Nyheter (Szwecja), Pravda (Słowacja), The Irish Times (Irlandia), La Libre Belgique, Magazine Mo (Belgia), The Nation (Tajlandia), Gazeta Lwowska (Ukraina). Ponadto wypowiedzi dla prasy z Norwegii, Finlandii, Węgier, Mołdawii, Korei Południowej i Libii.
- ❑ Radio: BBC Word Service (Wielka Brytania), RFI (Francja), NewsTalk Dublin (Irlandia), Radio Journaal 1 (Holandia)
- ❑ Telewizja: Armeńska i słowacka (Slovak TV)

Mateusz Falkowski, analityk/badacz

Udział w konferencjach i seminariach:

- ❑ Referat „Doświadczenia zebrane przez organizacje pozarządowe w referendum akcesyjnym 2003 i wnioski dla kampanii referendalnej 2005”, konferencja ISP, marzec 2005
- ❑ Referat „Nach der Referat „Europejska Polityka Wschodnia z punktu widzenia Polski i Niemiec” na konferencji Fundacji Adenauera i Forum Młodych Dyplomatów, Warszawa, kwiecień 2005.
- ❑ Wystąpienie „Polska w Unii Europejskiej – główne problemy i wyzwania” dla grupy młodych szwedzkich dyplomatów, ISP, Warszawa, kwiecień 2005
- ❑ Referat „Postawy Polaków wobec Stanów Zjednoczonych i stosunków transatlantyckich” na konferencji „Polacy, Słowacy i Czesi wobec Stanów Zjednoczonych”, ISP, Warszawa, maj 2005.
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym w ramach konferencji „Unia Europejska wobec Europy Wschodniej: Szanse i bariery polsko-niemieckiego współdziałania” organizowanej przez Instytut Zachodni, Poznań, maj 2005
- ❑ Referat „Poland in the EU. Akward partner? Trojan Horse of America? Attitudes of Poles towards the European Union and the US” dla uczestników wyjazdu studyjnego organizowanego przez Fundację Eberta, Kraków, wrzesień 2005
- ❑ Referendenzäsur: Neue Erwartungen anderer Staaten an die Rolle Deutschlands in Europa?“ na konferencji „Deutschlands Rolle in der Europäischen Union“, Jahreskolloquium des Arbeitskreises Europäische Integration e.V., Berlin, listopad 2005
- ❑ Referat „The Eastern Dimension of ENP and the role of the member states – the example of German-Polish cooperation” na konferencji “In Search of an Effective EU Policy

towards the Eastern Neighbours” organizowanej przez Stiftung Wissenschaft und Politik oraz Fundację Batorego, Berlin, listopad 2005

Artykuły i inne publikacje:

- Rozdział: „Postawy Polaków wobec Stanów Zjednoczonych, Amerykanów i stosunków transatlantyckich”, [w:] P. Kaczyński, L. Kolarska – Bobińska, J. Kucharczyk, „Mosty przez Atlantyk? Postawy Polaków, Czechów, Słowaków wobec Stanów Zjednoczonych”, ISP, Warszawa 2005.
- „Jak korzystać z dobrych pomysłów innych. O pojęciach „dobrej praktyki” i „sukcesu” w programach przeciwdziałania ubóstwu i marginalizacji”, Polityka Społeczna nr 5-6, 2005

Wybrane wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- Wypowiedzi i wywiady na temat polityki wschodniej Polski i UE, polityki europejskiej, współpracy wyszehradzkiej, nastawienia Polaków do integracji europejskiej i Stanów Zjednoczonych m.in. dla Tygodnika Powszechnego, AFP, Reuters, Gazety Prawnej, III Programu Polskiego Radia.

Jarosław Ćwiek-Karpowicz, analityk/koordynator projektów

Artykuły i inne publikacje:

- „Rosyjscy eksperci wobec Unii Europejskiej za prezydentury Władimira Putina”, Międzynarodowy Przegląd Polityczny”, nr 12.

Wystąpienia w mediach, wywiady i komentarze:

- Polskie Radio, Energy Intelligence (Moskwa).

PROGRAM POLITYKI SPOŁECZNEJ

Nadzór merytoryczny nad projektami: dr Marek Rymśza (dyrektor programu),

Koordynacja projektów: Kamila Hernik (koordynator programu), dr Izabela Rybka, Grzegorz Makowski, Danuta Pławecka, Anita Sobańska.

Projekty, realizowane przez Program Polityki Społecznej w 2005 roku koncentrowały się na czterech obszarach tematycznych:

1. Rozwój sektora obywatelskiego i jego rola w polityce społecznej.
2. Polityka społeczna na poziomie lokalnym.
3. Nowe tendencje w polityce społecznej i polityce zatrudnienia.
4. Stosunki przemysłowe, dialog społeczny, rozwój przedsiębiorczości.

Dane liczbowe o projektach:

- Liczba realizowanych projektów: 18
- Liczba publikacji: 8
- Liczba konferencji i seminariów: 19

1. PROJEKTY

1.1 ROZWÓJ SEKTORA OBYWATELSKIEGO I JEGO ROLA W POLITYCE SPOŁECZNEJ

Projekt: „Budowanie przyjaznego środowiska dla sektora pozarządowego w Polsce – KOMPAS” (projekt wiodący)

Kierownik projektu: dr Marek Rymśza

Koordynator projektu: Izabela Rybka

Zasadniczym celem projektu jest zbudowanie zaplecza eksperckiego dla trzeciego sektora w Polsce oraz prowadzenie monitoringu projektów aktów prawnych dotyczących organizacji pozarządowych, a także już obowiązujących przepisów prawnych, zwłaszcza ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Przedmiotem prac analitycznych były następujące kwestie: ekonomia społeczna, zatrudnienie w trzecim sektorze, proces przyznawania organizacjom statusu organizacji pożytku publicznego, polityka samorządów lokalnych wobec organizacji pozarządowych. W ramach projektu podjęliśmy publikację kwartalnika „Trzeci Sektor” - pisma o poziomie akademickim, adresowanego do pracowników i wolontariuszy organizacji pozarządowych oraz do środowiska badawczo-naukowego. Kontynuowaliśmy monitoring projektów aktów prawnych dotyczących organizacji pozarządowych, a także już obowiązujących przepisów prawnych, zwłaszcza ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Rozpoczęliśmy dwie tzw. „litygacje strategiczne”.

Okres realizacji: od listopada 2003 do 30 września 2006

Źródło finansowania: Trust for Civil Society in Central and Eastern Europe oraz Fundacja im. S. Batorego.

Projekt: „Monitoring działania ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie”

Kierownik projektu: dr Marek Rymsza

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu była ocena skutków wejścia w życie i realizacji ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. W ramach projektu powstał raport na temat współpracy sektora obywatelskiego z administracją publiczną. Raport przedstawia wyniki badań w 16 województwach – wywiadów z urzędnikami i analizy dokumentów regulujących kwestię współpracy NGO i administracji samorządowej.

Okres realizacji: wrzesień 2004 – styczeń 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Polityki Społecznej

Projekt: „Spółki prawa handlowego”

Nadzór merytoryczny nad projektem: dr Marek Rymsza

Celem projektu było znalezienie odpowiedzi na pytanie czy spółki prawa handlowego mogą uzyskać status organizacji pozarządowych. W ramach projektu powstała ekspertyza oraz zorganizowane zostało seminarium eksperckie. Ekspertyza została opublikowana w syntetycznej formie w seryjnej publikacji Instytutu „Analizy i Opinii” i w kwartalniku „Trzeci Sektor”.

Okres realizacji: styczeń 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Polityki Społecznej

Projekt: „Ocena zdolności rozwoju Trzeciego Sektora w Polsce w 2004 roku”

Kierownik projektu: dr Magdalena Dudkiewicz

Koordynator projektu: Kamila Hernik.

Zasadniczym celem projektu było dokonanie w gronie eksperckim oceny kondycji trzeciego sektora w Polsce, zgodnie z metodologią *Sustainability Index* - corocznego badania międzynarodowego koordynowanego przez United States Agency for International Development. W ramach projektu odbył się panel dyskusyjny z udziałem ekspertów, którzy oceniali kondycję trzeciego sektora w Polsce, uwzględniając szereg zmiennych (środowisko prawne, zdolności organizacyjne, opłacalność finansowa, rzecznictwo, świadczenie usług, infrastruktura, wizerunek publiczny). Projekt zakończył się przygotowaniem raportu.

Okres realizacji: listopad 2004 – marzec 2005

Źródło finansowania: Management Systems International

Projekt: „Wzory zatrudnienia w trzecim sektorze - analiza zjawiska elastycznych form zatrudnienia oraz kierunków jego rozwoju w organizacjach społeczeństwa obywatelskiego”

Kierownik projektu: dr Ewa Bogacz-Wojtanowska

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu było zidentyfikowanie i opisanie modeli zatrudnienia w sektorze pozarządowym ze szczególnym uwzględnieniem preferowanych form zatrudnienia, identyfikacja i upowszechnienie ścieżek kariery zawodowej w organizacjach pozarządowych oraz zainicjowanie na gruncie polskim debaty na temat *flexicurity* przy wykorzystaniu przykładów z doświadczeń trzeciego sektora. W tym celu przeprowadzona została analiza materiałów źródłowych, seminarium eksperckie oraz badania jakościowe (zogniskowane wywiady grupowe w czterech grupach respondentów pracujących w organizacjach pozarządowych, które jednocześnie należą do grup społecznych defaworyzowanych na regularnym rynku pracy. Wyniki badań zostały zaprezentowane na konferencji w Krakowie - V Konwencji Ruchu przeciw Bezradności Społecznej.

Okres realizacji: lipiec 2005 – grudzień 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej (ze środków rządowego projektu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich)

Projekt: „Radni a współpraca między organizacjami pozarządowymi i administracją publiczną”

Kierownik projektu: Magdalena Dudkiewicz

Koordinator projektu: Kamila Hernik

Projekt stanowi uzupełnienie wcześniej prowadzonych przez ISP badań dotyczących relacji między sektorem publicznym i pozarządowym oraz funkcjonowania Ustawy o pożytku publicznym i o wolontariacie. W trakcie realizacji tego projektu okazało się, że konieczne jest bliższe przyjrzenie się postrzeganiu współpracy międzysektorowej przez specyficzną grupę, jaką stanowią radni. W ramach projektu przeprowadzono wywiady pogłębione oraz seminarium eksperckie. Tematyka badań obejmuje oprócz kwestii prawnych funkcjonowania NGO, również zagadnienia związane z praktyką społeczną, i postrzeganiem przez badaną grupę III sektora. Rezultatem końcowym projektu jest raport z badań, zaprezentowany na seminarium podsumowującym projekt.

Okres realizacji: wrzesień 2005 – grudzień 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt: „Ocena zdolności rozwoju Trzeciego Sektora w Polsce w 2005 roku”

Kierownik projektu: Agnieszka Rymsza

Koordinator projektu: Kamila Hernik.

PPS już drugi rok z kolei realizuje projekt, którego koordynatorem międzynarodowym jest United States Agency for International Development. Zasadniczym celem projektu jest dokonanie w gronie eksperckim oceny kondycji trzeciego sektora w Polsce, zgodnie z metodologią *Sustainability Index* - corocznego badania międzynarodowego. W ramach projektu odbył się panel dyskusyjny z udziałem ekspertów.

Okres realizacji: październik 2005 – luty 2006

Źródło finansowania: Management Systems International

1.2. POLITYKA SPOŁECZNA NA POZIOMIE LOKALNYM

Projekt: „W kierunku rodzinnych form opieki zastępczej nad dzieckiem” (projekt wiodący)

Kierownik projektu: dr Mariola Raław-Markowska

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu było upowszechnianie pozainstytucjonalnych form opieki zastępczej nad dziećmi. W 2005 roku prace PPS skupiły się na przeprowadzeniu akcji informacyjnej dotyczącej rodzinnych form opieki nad dzieckiem poprzez zorganizowanie cyklu seminariów tematycznych. W ramach projektu zrealizowano również badania empiryczne, których celem było przeanalizowanie losów dzieci umieszczanych w domach dziecka, w tym roli różnych instytucji uczestniczących w tym procesie.

Projekt zakończyła ogólnopolska konferencja, na której zaprezentowane zostały zarówno wyniki badań, jak i wnioski oraz rekomendacje dotyczące funkcjonowania systemu pomocy dzieciom i rodzinom, w tym rodzicielstwa zastępczego. Ponadto rezultatem projektu są dwie publikacje książkowe.

Okres realizacji: czerwiec 2004 – sierpień 2005

Finansowanie: Bank PEKAO S.A.

Projekt: „Efektywność funkcjonowania systemu opieki nad dzieckiem i rodziną”

Kierownik projektu: prof. Anna Kwak

Koordynator projektu: Anita Sobańska

Projekt jest kontynuacją dotychczasowych przedsięwzięć programu dotyczących diagnozy funkcjonowania zreformowanego systemu opieki nad dzieckiem i rodziną na poziomie lokalnym. Jego celem jest analiza przebiegu procesu usamodzielniania się wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych w czterech powiatach na podstawie wywiadów i badania dokumentacji instytucji odpowiedzialnych za opiekę nad wychowankami. W ramach projektu odbywały się seminaria. W 2006 roku odbędzie się seminarium końcowe oraz powstanie raport zawierający wnioski z badań i rekomendacje dotyczące poprawy efektywności systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.

Okres realizacji: wrzesień-grudzień 2005

Źródło finansowania: Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt: „W kierunku samorządowego modelu systemu ochrony zdrowia”

Ekspert realizujący projekt: dr Maciej Dercz

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu było przygotowanie koncepcji i publiczna debata nad samorządowym modelem systemu ochrony zdrowia. W ramach projektu powstała ekspertyza na w/w temat oraz zorganizowane zostało seminarium, na którym poddano pod dyskusję postulaty zaprezentowane w ekspertyzie. Wzięli w nim udział partnerzy społeczni, przedstawiciele partii politycznych i świata nauki oraz organizacji branżowych związanych z tematyką systemu ochrony zdrowia.

Okres realizacji: marzec 2005 – maj 2005

Źródło finansowania: środki własne

1.3. NOWE TENDENCJE W POLITYCE SPOŁECZNEJ I POLITYCE ZATRUDNIENIA

Projekt: „W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej - budujemy nowy Lisków” (projekt wiodący)

Nadzór merytoryczny: dr Marek Rymsza

Koordynator projektu: Danuta Pławecka

Celem projektu jest rozwijanie polskiego modelu gospodarki społecznej poprzez wypracowanie i sprawdzenie w praktyce modelowej strategii mobilizowania społeczności lokalnych do tworzenia przedsiębiorstw społecznych. W pierwszym etapie, głównym zadaniem dla PPS oraz partnerów realizujących projekt było przeprowadzenie, w formie badania pilotażowego, „inwentaryzacji” zasobów ekonomii społecznej w dwóch województwach oraz rozszerzenie partnerstwa krajowego o lokalnych partnerów. Zadaniem ISP jako Administratora projektu jest zarządzanie całością działań Partnerstwa oraz zadania związane z upowszechnianiem rezultatów i współpraca z partnerami zagranicznymi. Umowa o Partnerstwie Ponadnarodowym obejmuje 3 partnerów: z Włoch, Belgii i Holandii. W ramach projektu ISP realizuje także odrębne zadania badawcze i eksperckie.

Okres realizacji: listopad 2004 – czerwiec 2008

Źródła finansowania: Europejski Fundusz Społeczny i środki rządu polskiego – Inicjatywa Wspólnotowa EQUAL

Projekt: „System zabezpieczenia społecznego wobec uelastyczniania się rynku pracy”

Kierownik projektu: Marek Rymsza

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu była odpowiedź na pytanie: w jakim kierunku powinna pójść Polska, jeśli chodzi o ogólną strategię kształtowania rynku pracy i warunków pracy oraz szczegółowych regulacji prawnych w tym obszarze? Projekt zakładał zebranie i analizę danych statystycznych na temat skali nietypowych form zatrudnienia w Polsce, a zwłaszcza dynamiki ich rozwoju i prognoz na najbliższą przyszłość. Przygotowane zostały także ekspertyzy problemowe dotyczące dokonanych w Polsce zmian prawnych w zakresie prawa pracy oraz prawa ubezpieczeń społecznych. Przygotowane opracowania zostały opublikowane w formie książkowej oraz przedstawione na konferencji.

Okres realizacji: listopad 2004 – wrzesień 2005

Źródło finansowania: KIG, TUIR WARTA

Projekt: „Elastyczne formy zatrudnienia – szansa na integrację zawodową niepełnosprawnej młodzieży”

Kierownik projektu: dr Ewa Giermanowska

Koordynator projektu: Grzegorz Makowski

Celem projektu jest poprawienie perspektyw zawodowych młodych osób niepełnosprawnych w Polsce poprzez zdiagnozowanie potrzeb i umiejętności zawodowych tej grupy oraz ich faktycznych możliwości rozwoju zawodowego dzięki elastycznym formom zatrudnienia. W Polsce badania poświęcone tej grupie nigdy nie były prowadzone w sposób systematyczny, a wiedza na ten temat jest rozproszona. Projekt opiera się na serii badań jakościowych i ilościowych, które obejmują populację młodych osób niepełnosprawnych, a

także służby społeczne, służby zatrudnienia, kluczowe osoby funkcjonujące w ramach struktury samorządu lokalnego oraz lokalny biznes. Ponadto w ramach projektu wykonanych zostanie szereg ekspertyz poświęconych sytuacji społeczno-zawodowej młodzieży niepełnosprawnej. Przewidujemy, że ekspertyzy i wyniki badań dostarczą instytucjom odpowiedzialnym za kształt polityki wobec młodych osób niepełnosprawnych cennej wiedzy i tym samym pozwolą na lepsze planowanie i wykonywanie swoich działań.

Okres realizacji: lipiec 2005 – styczeń 2007

Źródło finansowania: Europejski Fundusz Społeczny

1.4. STOSUNKI PRZEMYSŁOWE, DIALOG SPOŁECZNY I ROZWÓJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Projekt: „Budowanie potencjału dialogu społecznego”

Ekspert realizujący projekt: Jan Czarzasty

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem tego przedsięwzięcia, będącego częścią międzynarodowego projektu badawczego, była pomoc w rozwijaniu przestrzeni dialogu społecznego (a w szczególności: promowania zatrudnienia, lepszych warunków pracy oraz budowania stosunków przemysłowych opartych na współpracy między partnerami społecznymi). Dotychczas przeprowadzone zostały badania z partnerami społecznymi, dotyczące tworzenia optymalnych warunków dla rozwoju dialogu społecznego w Polsce jako nowym państwie członkowskim Unii Europejskiej, zorganizowano również cykl seminariów (Ryga, Praga). Projekt zakończył się we wrześniu seminarium podsumowującym (Bukareszt), na którym przedstawione zostały ostateczne zbiorcze wyniki badań empirycznych.

Okres realizacji: styczeń 2005 – wrzesień 2005

Źródło finansowania: European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions

Projekt: „Rozwój dialogu społecznego na poziomie regionalnym”

Kierownik projektu: dr Jacek Sroka

Koordynator projektu: Kamila Hernik.

Celem projektu jest opis i analiza struktury układów sieciowych wyłaniających się w ramach dialogu społecznego na poziomie regionalnym. Projekt jest kontynuacją prac badawczych nad dialogiem społecznym prowadzonych w 2004 roku. Prace ekspertów realizujących to przedsięwzięcie koncentrowały się na przeprowadzeniu badań w ośmiu wojewódzkich komisjach dialogu społecznego, a następnie analizie zebranego materiału. Projekt zakończy ogólnopolska konferencja (styczeń 2006), nad którą patronat obejmie Minister Pracy i Polityki Społecznej.

Okres realizacji: listopad 2004 – styczeń 2006

Źródło finansowania: Fundacja im. Friedricha Eberta, Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Projekt: „Polskie Centrum Monitorowania Stosunków Przemysłowych”

Koordynator projektu: Kamila Hernik

PPS już czwarty rok z kolei monitoruje przebieg stosunków przemysłowych w Polsce poprzez opracowywanie ekspertyz, analiz jednostkowych i porównawczych z innymi krajami. Projekt stanowi komponent szerszego programu European Industrial Relations Observatory. Odbiorcami programu są przedstawiciele rządów, organizacje pracodawców i pracobiorców na szczeblu krajowym i europejskim.

Okres realizacji: marzec 2005 – luty 2006

Źródło finansowania: European Foundation for the Improvement of Working and Living Conditions

Projekt: „Czas pracy w polskim ustawodawstwie”

Kierownik projektu: Anna Iwaniuk

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu było zebranie i analiza informacji o zapisach zawartych w polskim ustawodawstwie, dotyczących czasu pracy.

Okres realizacji: luty 2005 – marzec 2005

Źródło finansowania: European Centre for Social Welfare Policy and Research

Projekt: „DIOSCURI. Wschód i Zachód Europy — wzajemne otwarcie i spotkanie kultur gospodarowania”

Kierownik projektu (na Polskę): prof. Jacek Kochanowicz

Koordynator projektu: Kamila Hernik

Celem projektu jest ukazanie oraz przeanalizowanie przeciwieństw dwóch kultur gospodarczych: Europy Wschodniej i Zachodniej. Biorą w nim udział 4 kraje Europy Środkowo-Wschodniej (Czechy, Węgry, Polska i Słowenia) i 4 kraje Europy Południowo-Wschodniej (Bułgaria, Chorwacja, Rumunia, Serbia). W ramach projektu przeprowadzone zostaną badania w trzech obszarach tematycznych: zarządzanie, przedsiębiorczość i ekonomia. W 2005 roku prace w projekcie skupiły się na przeprowadzeniu badań w terenie oraz przygotowaniu wstępnych opracowań.

Okres realizacji: czerwiec 2004 – czerwiec 2007

Źródło finansowania: Komisja Europejska - VI Program Ramowy

2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU

- ❑ Seminarium eksperckie pt.: „Czy spółki prawa handlowego powinny mieć możliwość uzyskiwania statusu organizacji pożytku publicznego?” zrealizowane w ramach projektu „Budowanie przyjaznego środowiska dla sektora pozarządowego w Polsce - KOMPAS”. W ramach seminarium eksperci dyskutowali na temat prawnych możliwości i systemowej potrzeby uznania spółek prawa handlowego za organizacje pozarządowe, 13 stycznia 2005
- ❑ Seminarium robocze pt.: „Struktura powiązań sieciowych na przykładzie wojewódzkich komisji dialogu społecznego”. Celem spotkania było przedyskutowanie pierwszych wniosków płynących z badań w Wojewódzkich Komisjach Dialogu Społecznego, 14 stycznia 2005

- ❑ Seminarium zorganizowane w ramach projektu „W kierunku rodzinnych form opieki zastępczej nad dziećmi”. Celem seminarium była analiza statusu rodzin zastępczych w dotychczasowej praktyce działania pomocy społecznej i wypracowanie propozycji mających na celu budowanie partnerstwa w środowisku lokalnym, 21 stycznia 2005.
- ❑ Seminarium eksperckie pt.: „Możliwości i bariery rozwoju Ekonomii Społecznej w Polsce”. Seminarium miało na celu zaprezentowanie podstawowych pojęć ekonomii społecznej (w Polsce i na świecie) oraz przedstawienie podstawowych danych statystycznych charakteryzujących ekonomię społeczną poprzez prezentację ekspertyzy strategicznej i dyskusję panelową, 28 stycznia 2005.
- ❑ Seminarium pt.: „Kapitał społeczny – przedsiębiorczość społeczna – rozwój społeczno-ekonomiczny”, 4 marca 2005
- ❑ Seminarium pt.: „Przedsiębiorczość społeczna – współczesne doświadczenia polskie”. Było to kolejne seminarium w ramach projektu „W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej – budujemy nowy Lisków”. W spotkaniu wzięli udział partnerzy krajowi i lokalni ISP realizujący projekt, 4 kwietnia 2005
- ❑ Seminarium: „Pomoc rodzinom w środowisku lokalnym. Pracownicy socjalni i rodziny zastępcze wobec zmian systemu pomocy i opieki”. Celem seminarium była analiza i ocena praktyki orzekania o umieszczeniu dziecka w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej, oraz wskazanie problemów utrudniających skuteczne działanie systemu pomocy i opieki nad dziećmi, 20 kwietnia 2005
- ❑ Seminarium: „Praca socjalna a kapitał społeczny; metody community development i community capacity building”. Celem spotkania było zaprezentowanie przez ekspertkę z Wielkiej Brytanii podstawowych pojęć dotyczących rozwoju społeczności lokalnych. Spotkanie zakończyła dyskusja ekspercka, 22 kwietnia 2005
- ❑ Seminarium: „W kierunku samorządowego modelu systemu ochrony zdrowia”. Celem seminarium było zaprezentowanie i poddanie pod dyskusję postulatów dotyczących zmiany systemu ochrony zdrowia zawartych w ekspertyzie dr Macieja Dercza. Na seminarium odbyła się dyskusja panelowa z udziałem przedstawicieli głównych środowisk politycznych, 9 maja 2005.
- ❑ Konferencja podsumowująca działanie pierwsze w ramach partnerstwa: „W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej – budujemy nowy Lisków”, 24 maja 2005.
- ❑ Seminarium pt.: „Gospodarka społeczna jako nowa forma aktywności obywatelskiej w systemach prawno – finansowych w Europie”, zorganizowane wspólnie z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich i z Ministerstwem Finansów, 16 czerwca 2005
- ❑ Seminarium eksperckie poświęcone przedyskutowaniu rozwiązań prawnych zaproponowanych w projekcie Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie wzorów dokumentacji realizacji zadania publicznego, 13 lipca 2005.
- ❑ Konferencja podsumowująca projekt pt.: „W kierunku rodzinnych form opieki zastępczej nad dziećmi”, 14 lipca 2005.
- ❑ Seminarium eksperckie poświęcone przedyskutowaniu wątpliwości interpretacyjnych dotyczących przepisów ustawy o ochronie danych osobowych w zakresie dotyczącym organizacji pozarządowych, 22 lipca 2005.
- ❑ Seminarium robocze dotyczące projektu „Elastyczne formy zatrudnienia – szansa na integrację zawodową niepełnosprawnej młodzieży”, 7 września 2005.
- ❑ Sesja legislacyjna podczas IV Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych w dniu 23 września 2004 roku pt. „Legislacja – nie tylko ustawa o działalności pożytku publicznego”, 23 września 2005

- Konferencja pt.: „Zmiany w systemie lokalnej pomocy dzieciom i rodzinom”, 18 października 2005
- V Konwencja Ruchu przeciw Bezradności Społecznej pt.: „Ekonomia społeczna a bezradność” przygotowana wspólnie z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich oraz Ministerstwem Gospodarki, Kraków, 10 listopada 2005.
- Seminarium podsumowujące projekt pt.: „Wzory zatrudnienia w III sektorze”, na który zaprezentowane zostały wyniki badań, grudzień 2005

3. PUBLIKACJE PROGRAMU:

Publikacje książkowe:

- *Pomoc dzieciom i rodzinie w środowisku lokalnym. Debata o nowym systemie*, pod redakcją Marioli Raclaw-Markowskiej
- *Elastyczny rynek pracy a bezpieczeństwo socjalne. Flexicurity po polsku?*, pod redakcją Marka Rymszy.
- *Nie tylko jedna ustawa. Prawo o organizacjach pozarządowych*, Magdalena Arczewska

Ekspertyzy, raporty z badań, rekomendacje:

- Kwartalnik III SEKTOR, #2, maj 2005
- Kwartalnik III SEKTOR, #3, wrzesień 2005
- *Spółki prawa handlowego nie powinny mieć możliwości uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego*, „Analizy i Opinie” nr 35.
- *Zreformowany system pomocy dziecku i rodzinie*, „Analizy i Opinie” nr 41.
- *Samorządowy model systemu ochrony zdrowia*, „Analizy i Opinie” nr 43.

4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU

Marek Rymsza

- Prowadzenie seminariów i konferencji organizowanych w ramach PPS, a ponadto:
- Udział jako przedstawiciel ISP w posiedzeniu Komisji Programu Funduszy Lokalnych Akademii Rozwoju Filantropii w Polsce, 6 stycznia 2005
- Udział w seminarium w Brukseli w ramach zawiązywania partnerstwa ponadnarodowego – projekt „W stronę polskiego modelu gospodarki społecznej – budujemy nowy Lisków”, 7-8 lutego 2005
- Udział jako przedstawiciel ISP w posiedzeniu Rady Społecznej Kampanii 1% prowadzonej przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce, 16 marca 2005
- Udział w konferencji „Ekonomia społeczna w NPR 2007-2013, SKES (Stała Konferencja Ekonomii Społecznej), Warszawa, 22 marca 2005.
- Udział jako przedstawiciel ISP w posiedzeniu Komitetu Sterującego NPR, 12 kwietnia 2005

- ❑ Moderowanie panelu dyskusyjnego „Bariery aktywności obywatelskiej i sposoby ich przewyciężania – w kontekście ekonomii społecznej”, Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa, 14 kwietnia 2005.
- ❑ Seminarium międzymodułowe, z udziałem partnerów projektu KOMPAS; prezentacja wyników badania ISP nt. współpracy administracji publicznej i organizacji pozarządowych (wraz z Grzegorzem Makowskim, ekspertem ISP), Fundacja Batorego, Warszawa, 26 kwietnia 2005.
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym na konferencji międzynarodowej nt. współpracy międzysektorowej, Instytut Europejski, Łódź, 20 maja.
- ❑ udział w posiedzeniu Rady projektu Wspólnoty Roboczej Związków Organizacji Socjalnych WRZOS, 23 maja 2005.
- ❑ Udział w panelu dyskusyjnym na konferencji „Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w świetle badań”, Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa, 15 czerwca 2005.

Kamila Hernik

- ❑ Szkolenie dla uczestników projektu „EQUAL” – prezentacja projektu ISP, Warszawa, 11 kwietnia 2005.
- ❑ Posiedzenie Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004 – 2006, Warszawa, 8 czerwca 2005
- ❑ Konferencja „Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w świetle badań”, Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa, 15 czerwca 2005.
- ❑ Posiedzenie Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004 – 2006, 21 września 2005
- ❑ Coroczne spotkanie 25 centrów monitorujących stosunki przemysłowe na zlecenie Europejskiej Fundacji Poprawy Warunków Życia i Pracy, Dublin, 10-11 listopada 2005.
- ❑ Prezentacja osiągnięć Projektu KOMPAS w ramach spotkania organizacji realizujących Program „Trzeci Sektor”, Fundacji im. Stefana Batorego i Trust for Civil Society, Rynia, 28-29 listopada 2005.
- ❑ Posiedzenie Komitetu Monitorującego Narodowy Plan Rozwoju na lata 2004 – 2006, Warszawa, 21 grudnia 2005.

Izabela Rybka

- ❑ Wystąpienie w ramach Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa, 23-24 września 2005
- ❑ Prezentacja osiągnięć Projektu KOMPAS w ramach spotkania organizacji realizujących Program „Trzeci Sektor”, Rynia, 28-29 listopada 2005.

Magdalena Arczewska, Grzegorz Makowski

- ❑ Uczestnictwo w cyklicznych spotkaniach Rady Działalności Pożytku Publicznego
- ❑ Konferencja „Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w świetle badań”, Ministerstwo Polityki Społecznej, Warszawa, 15 czerwca 2005.
- ❑ Wystąpienie w ramach Ogólnopolskiego Forum Inicjatyw Pozarządowych, Warszawa, 23-24 września 2005.

- ❑ Prezentacja osiągnięć Projektu KOMPAS w ramach spotkania organizacji realizujących Program „Trzeci Sektor”, Rynia, 28-29 listopada 2005.
- ❑ Wystąpienie na konferencji „Przejrzystość we współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi”, Warszawa, 1 grudnia 2005.

Magda Dudkiewicz

- ❑ Prezentacja osiągnięć Projektu KOMPAS w ramach spotkania organizacji realizujących Program „Trzeci Sektor”, Fundacji im. Stefana Batorego i Trust for Civil Society, Rynia, 28-29 listopada 2005.

Jan Czarzasty, ekspert

- ❑ Udział w międzynarodowym seminarium poświęconym rozwijaniu potencjału dialogu społecznego w krajach UE i krajach kandydujących, Ryga, Marzec 2005
- ❑ Udział w międzynarodowej konferencji podsumowującej powyższe badania, Bukareszt, 15-16 września 2005.

Rafał Towalski, ekspert

- ❑ Udział w międzynarodowym seminarium eksperckim dotyczącym stosunków przemysłowych, Ljubljana, 11-15 maja 2005.

PROGRAM EDUKACJI

Nadzór programowy: Prof. dr hab. Lena Kolarska-Bobińska

Koordynator: Anita Sobańska

W poprzednich latach działalność Programu Edukacji koncentrowała się na monitorowaniu zmian zachodzących w systemie edukacji oraz przygotowywaniu wniosków i rekomendacji dla polityki oświatowej. W 2005 roku, korzystając z dotychczasowego dorobku badawczego, Program Edukacji realizował zadania, których celem było inicjowanie dyskusji na ważne tematy oświatowe oraz udział w reformie programowej.

Najważniejszym osiągnięciem Programu Edukacji w 2005 r. było stworzenie autorskiej propozycji podstawy programowej kształcenia ogólnego oraz przeprowadzenie, po raz pierwszy w działalności ISP, szerokiej konsultacji społecznej projektu. Jeśli propozycja zostanie zaakceptowana i wdrożona przez Ministerstwo, ma szansę wywierać rzeczywisty wpływ na praktykę oświatową.

Ponadto Program Edukacji zajmował się problematyką rosnącej popularności korepetycji w szkole, zagadnieniem kształcenia i doskonalenia nauczycieli oraz polityką państwa wobec uniwersytetów.

Dane liczbowe o projektach:

- liczba realizowanych projektów: 5
- liczba publikacji: 11
- liczba konferencji i seminariów: 5

1. PROJEKTY

Projekt: „Ocena systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli”

Koordynator projektu: Anita Sobańska

Celem projektu było rozpowszechnienie wyników dwóch badań przeprowadzonych w 2004 r. na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu.

1. „Jakość kształcenia nauczycieli w Polsce”
2. „System doradztwa metodycznego”

Opublikowano dwa raporty zawierające wnioski i rekomendacje dla twórców i realizatorów polityki oświatowej. Wyniki przedyskutowano na seminarium zorganizowanym wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli.

Finansowanie: MENiS, CODN

Okres realizacji: wrzesień 2004 - maj 2005

Projekt: „Modele polityki państwa wobec uniwersytetów”

Koordynator projektu: Anita Sobańska

Jeśli szkoły wyższe mają odgrywać wiodącą rolę w budowaniu społeczeństwa i gospodarki opartej na wiedzy, muszą się zreformować, ponieważ obecne przepisy i struktury nie odpowiadają wymaganiom dynamicznie zmieniającej się rzeczywistości.

Celem projektu była interdyscyplinarna diagnoza polityki personalnej i finansowej państwa wobec uniwersytetów, dokonana na podstawie doświadczeń krajów zachodnioeuropejskich i wzbogacona odwołaniami do polskich realiów. Opracowana publikacja ma ożywić toczącą się dyskusję nad kierunkami zmian w szkolnictwie wyższym.

Finansowanie: ze środków własnych ISP

Okres realizacji: marzec - wrzesień 2005

Projekt: „Monitorowanie zjawiska korepetycji”

Kierownik projektu: prof. Elżbieta Putkiewicz, dr Barbara Murawska

Koordynator projektu: Anita Sobańska

Projekt był kontynuacją międzynarodowego przedsięwzięcia, zainicjowanego w 2003 r. przez Open Society Institute. Miał na celu porównanie skali i specyfiki zjawiska korepetycji na poziomie szkoły średniej w 10 krajach Europy Środkowo-Wschodniej i Środkowej Azji. W 2004 r. przeprowadzono badania wśród studentów pierwszego roku wybranych wyższych uczelni, a w 2005 r., analizę jakościową rynku korepetycji. Wyniki analizy porównawczej zostaną opublikowane w marcu 2006 r. w międzynarodowym raporcie Open Society Institute.

Finansowanie: Fundacja im. Stefana Batorego/Open Society Institute

Okres realizacji: sierpień 2003 - wrzesień 2005

Projekt: „Opracowanie projektu nowej podstawy programowej”

Kierownik projektu: prof. Krzysztof Konarzewski

Koordynator projektu: Anita Sobańska

Ministerstwo Edukacji Narodowej zleciło ISP opracowanie autorskiej propozycji nowej podstawy programowej oraz przeprowadzenie szerokiej konsultacji społecznej projektu. Punktem wyjścia do przebudowy podstawy programowej były wnioski z badań ISP na zlecenie MENiS (2003/2004): *Podstawa programowa – pożądane kierunki zmian*.

Nad przebudową podstawy programowej pracował sześćdziesięcioosobowy zespół ekspertów. Prace od początku przebiegały jawnie a ich rezultaty ogłaszano do dyskusji na stronie internetowej www.isp.org.pl/podstawa. W ramach konsultacji społecznej roboczej wersji projektu recenzenci oraz uczestnicy forum internetowego przekazali ponad tysiąc uwag i opinii. Po ich przeanalizowaniu pięcioosobowy zespół koordynatorów opracował ostateczną wersję projektu, która została ogłoszona na konferencji prasowej z udziałem ministra edukacji narodowej. Najważniejszą zmianą w porównaniu z obowiązującą podstawą programową jest konkretyzacja treści kształcenia i wymagań egzaminacyjnych.

Finansowanie: MENiS

Okres realizacji: wrzesień 2004 - wrzesień 2005

Projekt: „Czy możliwa jest szkoła bez korepetycji?”

Kierownik projektu: prof. Elżbieta Putkiewicz

Koordynator projektu: Anita Sobańska

Coraz bardziej popularne zjawisko korepetycji nie doczekało się dotąd gruntownej analizy i omówienia. Po opublikowaniu wniosków i rekomendacji z badań nad korepetycjami w Polsce, Instytut Spraw Publicznych zapoczątkował dyskusję nad tym interesującym i jednocześnie złożonym zjawiskiem, jego przyczynami, skalą i konsekwencjami. Celem dyskusji jest zwrócenie uwagi środowisk edukacyjnych oraz twórców i realizatorów polityki oświatowej na różne aspekty fenomenu korepetycji, takie jak poszerzanie wiedzy uczniów, ale również korupcja, zwiększanie szarej strefy gospodarki, czy pogłębianie nierówności edukacyjnych. Projekt spotkał się z bardzo żywym zainteresowaniem środowisk oświatowych i prasy.

Okres realizacji: lipiec-grudzień 2005

Źródło finansowania: Bank Światowy

2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU

- Seminarium pt. „System kształcenia ustawicznego nauczycieli – ocena i kierunki zmian” (wspólnie z Centralnym Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli), Warszawa, 30 maja 2005.

Przedstawione zostały wnioski z badań ISP na zlecenie Ministerstwa oraz rekomendacje, które stały się punktem wyjścia do dyskusji z udziałem praktyków nad propozycjami poprawy organizacji i jakości systemu kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

- Dwa seminaria robocze w ramach przebudowy podstawy programowej kształcenia ogólnego, Warszawa, 27 maja oraz 4 czerwca 2005.

Celem spotkania była analiza rezultatów konsultacji społecznej oraz dyskusja nad ostatecznym kształtem projektu. W spotkaniu uczestniczyli koordynatorzy, wybrani członkowie zespołów roboczych oraz zewnętrzni konsultanci.

- Konferencja prasowa z udziałem ministra i wiceministra edukacji narodowej pt. „Projekt nowej programowej kształcenia ogólnego – co dalej”, Warszawa, 28 października 2005.

Omówiono założenia i strukturę projektu ISP, znaczenie nowej podstawy programowej dla poprawy kształcenia w szkole oraz tryb wdrożenia projektu przez MEiN.

- Konferencja: „Czy możliwa jest szkoła bez korepetycji”, Warszawa, 9 grudnia 2005.

3. PUBLIKACJE PROGRAMU

Publikacje książkowe:

- Dominik Antonowicz: *Modele polityki rządowej wobec uniwersytetów.*
- Elżbieta Putkiewicz: *Korepetycje – szara strefa edukacji.*

Ekspertyzy, raporty z badań, rekomendacje:

- Anna Wiłkomirska, *Ocena kształcenia nauczycieli w Polsce*
- Elżbieta Putkiewicz, Barbara Murawska, Roman Dolata, *Wsparcie rozwoju zawodowego a potrzeby nauczycieli w tym zakresie*
- Krzysztof Konarzewski, Ewa Bartnik, Alina Kowalczykowska, Tomasz Merta, Zbigniew Marciniak, *Projekt podstawy programowej kształcenia ogólnego*

- ❑ Krzysztof Konarzewski (red.) *Podstawa programowa kształcenia ogólnego – robocza wersja projektu do konsultacji społecznej*.

Inne publikacje:

- ❑ Elżbieta Putkiewicz, Barbara Murawska, *Private Tutoring in Poland*, niepublikowany raport w wersji angielskiej (do międzynarodowej publikacji OSI)
- ❑ Roman Dolata, *Najważniejsze wyzwania stojące przed polską oświatą*, „Analizy i Opinie” nr 45
- ❑ Marta Zahorska, Dominika Walczak, *Polski system edukacyjny a rynki pracy w Unii Europejskiej*, Analizy i Opinie” nr 52
- ❑ Elżbieta Putkiewicz, *Korepetycje – szara strefa edukacji*, „Analizy i Opinie” nr 56
- ❑ Elżbieta Putkiewicz, Anna Wiłkomirska, *Uwagi do projektu rozporządzenia MENiS w sprawie standardów kształcenia*.

4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W ROZPOWSZECZNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU

Anita Sobańska, koordynator

- ❑ Seminarium robocze: „Writing Effective Policy Papers” w ramach międzynarodowego projektu *Monitorowanie zjawiska korepetycji*, Baku, 25-29 marca 2005.
- ❑ Seminarium robocze „Developing Advocacy Strategies and Tools for Policy Action” w ramach międzynarodowego projektu *Monitorowanie zjawiska korepetycji*, Istambuł, 6-9 czerwca 2005.

Prof. Krzysztof Konarzewski, ekspert

Wystąpienia i artykuły dotyczące projektu nowej podstawy programowej:

- ❑ Polskie Towarzystwo Matematyczne, Warszawa, 29 stycznia 2005
- ❑ Stowarzyszenie Nauczycieli Filozofii, Opole, 17 marca 2005
- ❑ Konferencja dydaktyków muzyki, Kraków, 18 marca 2005
- ❑ Zebranie dyrektorów szkół, Łódź 24 marca 2005
- ❑ Spotkanie w redakcji „Fizyka w Szkole”, Warszawa, 29 marca 2005
- ❑ Konferencja nauczycieli, Siedlce, 1 kwietnia 2005
- ❑ Spotkanie Krakowskiego Oddziału Stowarzyszenia Nauczycieli Matematyki, 18 kwietnia 2005
- ❑ *W gorsecie sprzeczności*, artykuł w „Gazecie Szkolnej” nr 16 z 19 kwietnia 2005
- ❑ Spotkanie z nauczycielami na Wydziale Pedagogicznym Akademii Bydgoskiej, 2 czerwca 2005
- ❑ Spotkanie z fizykami w Polskim Towarzystwie Fizyków, 8 czerwca 2005
- ❑ Ogólnopolskie Spotkanie Nauczycieli i Doradców ds. muzyki, techniki i plastyki, Kraków, 16 czerwca 2005

- ❑ Dyskusja z przedstawicielami Senatu na temat zakresu techniki, Warszawa, 20 lipca 2005
- ❑ „Pączkująca podstawa”, artykuł w „Głosie Nauczycielskim” 21/2005 z 25 maja 2005
- ❑ Debata „Nowa podstawa programowa – lekarstwo czy placebo?”, „Głos Nauczycielski”, 18 listopada 2005
- ❑ „O nowej podstawie po staremu”, artykuł w „Gazecie Szkolnej nr 46 z 15 listopada 2005
- ❑ Forum Oświaty Niepublicznej, Międzyzdroje, 25 listopada 2005

Prof. Elżbieta Putkiewicz, ekspert

- ❑ Prezentacja „Private tutoring in Poland” na 49th Annual Conference of Comperative and International Educational Society, Stanford University, 22-26 marca 2005.
- ❑ wykład dla nauczycieli „Doradca metodyczny - czy potrzebny”, Centralnym Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli, Warszawa, 19 kwietnia 2005.
- ❑ Open Society Institute Education Conference 2005, wystąpienie w panelu na temat zjawiska korepetycji, Budapeszt, 30 czerwca-3 lipca 2005.
- ❑ referat: „Vocational development support facilities for teachers” na 30th, Annual Conference of Association for Teacher Education in Europe, Amsterdam, 22-27 października 2005.
- ❑ „Szkoła kontra prywatne lekcje”, wywiad dla „Rzeczpospolitej” z 22 listopada 2005.
- ❑ Wspólnie z R. Dolatą: „Teachers’ Support for the New Secondary School Certificate Examination w: Teacher Education Between Theory and Practice. The End of Theory...The Future of Practice?” ATEE, Mediolan.
- ❑ Udział w spotkaniu sieci centrów edukacyjnych Open Society Institute, „Education Policy Transformation and the Role of Education Policy Centera” oraz prezentacja prac ISP nad przebudową podstawy programowej kształcenia ogólnego, Wilno, 11-12 listopada 2005.
- ❑ Wywiad dla Radia Niepokalanów na temat zjawiska korepetycji, 1 grudnia 2005.
- ❑ „Wsparcie rozwoju zawodowego nauczycieli”, szkolenie Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Sulejówek 6-7 grudnia 2005.
- ❑ „Czy możliwa jest szkoła bez korepetycji?”, debata w Radiu BIS, 9 grudnia 2005.
- ❑ Wypowiedzi dotyczące wyników badań ISP, m.in. w „Gazecie Wyborczej”, „Rzeczpospolitej”, Radiu TOK FM, Radiu BIS.

Dr Barbara Murawska, ekspert

- ❑ Referat: „Szansa na sukces szkolny a dostępność przedszkola” na konferencji „Powszechna edukacja przedszkolna dzieci 3-5-letnich szansą na sukces szkolny”, Fundacja Rozwoju Dzieci im. Jana Amosa Komeńskiego oraz MENiS, Warszawa, 20 stycznia 2005.
- ❑ Referat: „Przedszkole a start szkolny” na konferencji u Rzecznika Praw Obywatelskich, Warszawa, luty 2005.
- ❑ „The Problem of Social Segregations in Teacher Training, w: Teacher Education Between Theory and Practice, Association for Teacher Education in Europe”, ATEE, Mediolan.
- ❑ „Analysis of teachers` professional needs”, prezentacja, 30th Annual Conference of Association for Teacher Education in Europe, Amsterdam, 22-27 października 2005.

Dr hab. Marta Zahorska, ekspert

- Spotkanie z urzędnikami ds. edukacji z Prowincji Gansu (Chiny) na temat reformy edukacji w Polsce, Warszawa, 5 lipca 2005.

Dr Roman Dolata

- Barbara Murawska, Roman Dolata "Analysis of teachers' professional needs", 30th Annual Conference of Association for Teacher Education in Europe, Amsterdam.
- Wspólnie z E. Putkiewicz: "Teachers' Support for the New Secondary School Certificate Examination w: Teacher Education Between Theory and Practice. The End of Theory...The Future of Practice?" ATEE, Mediolan.

Dr Małgorzata Żytko

- „Wokół problematyki małego dziecka”, szkolenie Centralnego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Sulejówek 6-7 grudnia 2005.

PROGRAM MIGRACJI I POLITYKI WSCHODNIEJ

Nadzór programowy: dr Jacek Kucharczyk

Koordinacja projektów: Justyna Frelak

Program Migracji i Polityki Wschodniej stara się podejmować aktualne problemy związane z przepływem osób oraz polityką Polski i Unii wobec obszaru „Nowego Sąsiedztwa” na Wschodzie. W 2005 r. działalność programu koncentrowała się głównie na tematach takich jak: migranci na polskim rynku pracy i zapotrzebowanie na ich pracę; wschodnie granice Polski jako granice zewnętrzne UE oraz na polityce antydyskryminacyjnej w odniesieniu do cudzoziemców. Nowymi działaniami jakie zostały podjęte przez program były staże dla działaczy trzeciego sektora z Rosji oraz tematyka przyszłych rozszerzeń UE.

Niewątpliwie największym sukcesem Programu był aktywny udział w debacie publicznej dotyczącej migracji zarobkowych w Polsce oraz przedstawienie rekomendacji dla polityki wizowej nowych państw członkowskich.

Dane liczbowe o projektach:

- liczba realizowanych projektów: 10
- liczba wydanych publikacji: 11
- liczba konferencji i seminariów: 7

1. PROJEKTY

Projekt: „Zapotrzebowanie na pracę obcokrajowców w Polsce”

Koordinatorka: Justyna Frelak

Celem projektu było kompleksowe ujęcie problematyki zapotrzebowania na pracę cudzoziemców z punktu widzenia potrzeb polskiej gospodarki. Przygotowana w ramach projektu ekspertyza składała się między innymi z: analizy oraz oceny obecnych przepisów regulujących zatrudnienie obcokrajowców w Polsce, przepisów i programów realizowanych przez inne państwa europejskie oraz analizy funkcjonowania bilateralnych umów zatrudnieniowych.

Końcowym elementem projektu była konferencja upowszechniająca rekomendacje zawarte w ekspertyzie zatytułowana „Cudzoziemcy na polskich i europejskich rynkach pracy”, która odbyła się 14 marca. Dotyczyła ona również kwestii zarządzania migracją zarobkową w Unii Europejskiej i doświadczeń samych migrantów na polskim rynku pracy. Konferencja spotkała się z dużym zainteresowaniem mediów i środowisk eksperckich.

Okres realizacji: listopad 2004 – marzec 2005

Źródło finansowania: Krajowa Izba Gospodarcza

Projekt: „Regulacja migracji zarobkowej – wyzwania dla Ukrainy w kontekście polskich doświadczeń”

Koordinator: Justyna Frelak

Celem projektu realizowanego we współpracy z Centrum Pokoju, Konwersji i Polityki Zagranicznej Ukrainy (CPCFPU) było wypracowanie rekomendacji dla władz Ukrainy związanych z regulacją statusu emigrantów zarobkowych z tego kraju w państwach Unii Europejskiej. Podstawą rekomendacji były polskie doświadczenia z migracjami zarobkowymi w Europie Zachodniej oraz ukraińskie doświadczenia w Polsce. Wyniki badań oraz wśród migrantów ekonomicznych, analizy i rekomendacje zostały przedstawione na międzynarodowych konferencjach w Warszawie i Kijowie. Powstał także *policy paper* w języku ukraińskim.

Okres realizacji: czerwiec 2004 – wrzesień 2005

Źródło finansowania: PAUCI

Projekt: „Europejski dialog migracyjny”

Koordinator: Justyna Frelak,

Projekt, koordynowany przez Migration Policy Group w Brukseli, miał za zadanie stworzyć europejską sieć organizacji pozarządowych, zajmujących się problematyką migracji. Centrum Stosunków Międzynarodowych oraz Instytut Spraw Publicznych koordynowały projekt ze strony polskiej. Do głównych celów współpracy w ramach European Migration Dialogue należały: promowanie i inicjowanie debaty na temat migracji i polityki migracyjnej, ułatwianie i wzmacnianie dialogu oraz wymiany informacji i wzajemnych doświadczeń.

W ramach projektu zorganizowano panel dyskusyjny na konferencji „Cudzoziemcy na polskich i europejskich rynkach pracy” oraz opublikowano raport „Immigration and integration debates in Poland”, autorstwa K. Iglickiej, P. Kaźmierkiewicza, A. Weinara.

Okres realizacji: czerwiec 2004 – wrzesień 2005

Źródło finansowania: Migration Policy Group

Projekt: „Imigracja jako strategia rozwoju Nowej Europy, czyli obecność imigrantów na rynku pracy w Polsce po rozszerzeniu UE”

Koordinator: Justyna Frelak

W ramach projektu, którego celem była zmiana sytuacji imigrantów i zainicjowanie debaty publicznej, przeprowadzone zostały badania migrantów i pracowników na temat rynku pracy oraz seminarium o tej samej tematyce. Koordynatorem projektu był Klub Obywatelski, który zorganizował szereg seminariów i konferencję.

Okres realizacji: styczeń 2005 – grudzień 2006

Źródło finansowania: Ambasada Holandii, Fundusz Wyszehradzki

Projekt: “Studium wykonalności współpracy konsularnej i wizowej między krajami Grupy Wyszehradzkiej na rzecz obywateli Ukrainy i Mołdawii”

Kierownik: Piotr Kaźmierkiewicz

Koordinator: Justyna Frelak

Projekt stanowił próbę przetestowania politycznej i administracyjnej gotowości do współpracy pomiędzy krajami Grupy Wyszehradzkiej na polu polityki wizowej i służby konsularnej.

W trakcie badań zostały zbadane bariery i szanse we współpracy w dziedzinie polityki konsularnej i wizowej. Ich wyniki zostały zawarte w raportach przygotowanych przez wszystkich partnerów. Końcowym efektem projektu było wydanie książki w języku angielskim oraz prezentacje wyników projektu we wszystkich krajach uczestniczących w projekcie oraz w Brukseli na konferencji PASOS.

Projekt był wspólnym przedsięwzięciem EUROPEUM Institute for European Policy (Czechy), Center for Policy Studies (Budapeszt), Slovak Foreign Policy Association (Bratysława), International Centre for Policy Studies (Kijów) oraz Institute for Public Policy (Kiszyniów).

Okres realizacji: wrzesień 2004 – listopad 2005

Źródło finansowania: Open Society Institute /LGI

Projekt: „Europejskie perspektywy Ukrainy i Turcji”

Kierownik: Piotr Kaźmierkiewicz

Koordynator: Justyna Frelak

Projekt ma na celu zdiagnozowanie i porównanie stanu debaty w czterech nowych państwach Unii na temat kolejnego rozszerzenia EU o Ukrainę i Turcję. W listopadzie i grudniu po przygotowaniu wstępnych analiz przez partnerów nastąpiła seria tzw. okrągłych stołów oraz międzynarodowa konferencja w Warszawie. Końcowe rezultaty projektu zostaną przekazane szerokiemu kręgowi odbiorców w trakcie planowanej na marzec 2006 r. konferencji w Brukseli.

Projekt koordynowany jest przez Instytut Spraw Publicznych i realizowany we współpracy z EUROPEUM Institute for European Policy (Czechy), Center for Policy Studies (Budapeszt), Peace Institute (Ljubljana), w ramach nowopowstałego Policy Association for an Open Society (PASOS).

Okres realizacji: kwiecień 2005 – kwiecień 2006

Źródło finansowania: Open Society Institute /LGI

Projekt: „Europejskie dylematy: formy dyskryminacji instytucjonalnej, politycznej i społecznej”

Kierownik: prof. dr hab. Joanna Kurczewska

Koordynator: Justyna Frelak

Projekt realizowany w 8 krajach UE ma za zadanie zdiagnozowanie sytuacji społecznej i ekonomicznej imigrantów w Polsce po wstąpieniu do Unii Europejskiej oraz porównanie jej z innymi państwami.

Projekt ma się przyczynić do wypracowania bardziej efektywnej polityki zwalczania dyskryminacji rasowej i ksenofobii. W styczniu miała miejsce prezentacja dotychczasowych rezultatów projektu przedstawicielom Komisji Europejskiej. W trakcie seminarium w Warszawie zaprezentowano raport na temat sytuacji migrantów na polskim rynku pracy i w edukacji. Ukończono również kolejne raporty dotyczące dyskursu publicznego i politycznego dotyczącego migracji w Polsce.

Okres realizacji: czerwiec 2004 – styczeń 2006

Źródło finansowania: Komisja Europejska (V Program Ramowy)

Projekt: „Program studyjny dla młodych rosyjskich analityków polityki publicznej”

Kierownik: Piotr Kaźmierkiewicz

Koordinator: Justyna Frelak

Celem projektu jest zwiększenie zdolności analitycznych oraz poszerzenie wiedzy przyszłych rosyjskich liderów opinii na temat polskich przemian po roku 1989. W ramach projektu odbyła się seria szkoleń oraz dwie wizyty studyjne w Polsce, zorganizowane we współpracy z rosyjskim think-tankiem STRATEGIA z Petersburga. Uczestnicy wizyt studyjnych przeprowadzili w Polsce badania i przygotowali krótkie *policy papers* na tematy związane ze zmianami w Polsce lub stosunkami polsko-rosyjskimi.

Okres realizacji: kwiecień 2005 –styczeń 2006

Źródło finansowania: National Endowment for Democracy

Projekt: „Ulepszenie procedury wprowadzania polityki migracyjnej na Ukrainie. Wykorzystanie doświadczenia Unii Europejskiej w kwestii realizacji umów readmisyjnych”

Koordinator: Justyna Frelak

Projekt ma na celu poprawę zarządzania migracjami na Ukrainie dzięki rozpowszechnieniu doświadczeń w kwestiach związanych z umowami readmisyjnymi oraz zaproponować rekomendacje biorące pod uwagę doświadczenia Polski we współpracy z sąsiednimi krajami w tej dziedzinie. Jego realizacja będzie polegać na zorganizowaniu kilku seminariów na terenie Ukrainy i Polski, konferencji międzynarodowej, przeprowadzeniu szkolenia dla urzędników ukraińskich w Polsce oraz wizytach w ośrodkach deportacyjnych. Projekt przygotowany został we współpracy z International Centre for Policy Studies (Ukraina).

Okres realizacji: wrzesień 2005–wrzesień 2006

Źródło finansowania: Ambasada Brytyjska w Kijowie, OSI/LGI, Fundacja Batorego/East-East Program

Projekt: „Eksperyment z integracją migrantów”

Koordinator: Justyna Frelak

Głównymi celami projektu ‘Experiment in Newcomer Integration’ jest: stymulowanie debaty na temat korzyści związanych z migracjami, szczególnie ekonomicznych, oraz promowanie nowatorskiej polityki integracyjnej. W ramach projektu stworzone zostaną m.in. lokalne koalicje i grupa ekspercka mająca na celu ułatwianie i wzmacnianie dialogu między organizacjami migrantów oraz państwami przyjmującymi. Część badawcza projektu obejmuje między innymi: badanie możliwości rozwoju przedsiębiorczości i sposobów aktywizacji migrantów.

Okres realizacji: październik 2005–październik 2007

Źródło finansowania: Inicjatywa Wspólnotowa INTERREG IIIB CADSES

2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU

- Seminarium „Czy Polska jest krajem otwartym na cudzoziemców? Teoria a praktyka” zrealizowane w ramach projektu „Europejskie dylematy: formy dyskryminacji instytucjonalnej, politycznej i społecznej” oraz „Imigracja jako strategia rozwoju Nowej Europy, czyli obecność imigrantów na rynku pracy w Polsce po rozszerzeniu UE”, 28 lutego 2005.
- Międzynarodowa konferencja zrealizowana w ramach projektu „Zapotrzebowanie na pracę obcokrajowców w Polsce” oraz „European Migration Dialogue” – polityka integracyjna wobec imigrantów” zatytułowana „Cudzoziemcy na polskich i europejskich rynkach pracy”. W spotkaniu wzięli udział goście z Ukrainy i Belgii, 14 marca 2005.
- Seminarium poświęcone projektowi „Studium wykonalności współpracy konsularnej i wizowej między krajami Grupy Wyszehradzkiej na rzecz obywateli Ukrainy i Mołdawii” z udziałem ekspertów projektu z organizacji partnerskich: Center for Policy Studies, Węgry; EUROPEUM Institute for European Policy, Czechy; Slovak Foreign Policy Association, Słowenia, International Centre for Policy Studies, Ukraina, Kijów, 20 – 23 kwietnia 2005.
- Seminarium poświęcone projektowi „Europejskie perspektywy Ukrainy i Turcji” z udziałem ekspertów z organizacji partnerskich: Center for Policy Studies, Węgry; EUROPEUM Institute for European Policy, Czechy; Peace Institute, Słowenia, 23 maja 2005.
- Seminaria poświęcone projektowi „Europejskie dylematy: formy dyskryminacji instytucjonalnej, politycznej i społecznej” w Brukseli, styczeń 2005 oraz Warszawie, wrzesień 2005
- Konferencja „Czy przyjazna granica wschodnia da się pogodzić z pełnym członkostwem w Schengen? Wyzwania nowych państw członkowskich i sąsiadów Unii Europejskiej”. W konferencji wzięli udział eksperci zagraniczni oraz przedstawiciele administracji publicznej, 17 października 2005.
- Konferencja „Europejskie perspektywy Turcji i Ukrainy. Nowe państwa członkowskie wobec przyszłych rozszerzeń”. W konferencji wzięli udział eksperci zagraniczni, politycy oraz wysocy przedstawiciele MSZ, 5 grudnia 2005.

3. PUBLIKACJE PROGRAMU

Publikacje książkowe:

- *The Visegrad States Between Schengen and Neighbourhood* (redakcja Piotr Kaźmierkiewicz, współpraca: Agnes Batory, Ivo Slosarcik, Aleksander Duleba, Juraj Misina)

Ekspertyzy, raporty z badań, rekomendacje:

- M. Duszczek, J. Korczyńska, *Zapotrzebowanie na pracę obcokrajowców w Polsce. Próba analizy i wniosków dla polityki migracyjnej (raport)*

Analizy i Opinie:

- J. Frelak, *Praca Ukraińców w Polsce – rekomendacje dla polityki migracyjnej*
- P. Kaźmierkiewicz, *Integracja z Schengen jako wyzwanie dla polskiej polityki wizowej wobec wschodnich sąsiadów*

Inne publikacje:

- M. Bieniecki, H. Bojar, J. Frelak, A. Gąsior-Niemiec, J. Konieczna, J. Kurczewska, *Regulacja migracji zarobkowej – wyzwania dla Ukrainy w kontekście polskich doświadczeń. Raport z badań socjologicznych przeprowadzonych wśród migrantów ekonomicznych z Ukrainy w Warszawie i okolicach* (w wersji elektronicznej)
- J. Kurczewska, M. Bieniecki, H. Bojar, A. Gąsior-Niemiec, M. Trojanowska – Strzęboszewska, M. Pawlak, *Immigration and Integration Discourse in Poland- Frame Analysis* (w wersji elektronicznej)
- K. Iglicka, P. Kaźmierkiewicz, A. Weinar, *Immigration and integration debates in Poland* (w wersji elektronicznej)
- H. Bojar, A. Gąsior-Niemiec, M. Bieniecki, M. Pawlak, *Migranci na rynku pracy w Polsce* (w wersji elektronicznej)
- J. Frelak, P. Kaźmierkiewicz, *Rekomendacje dla ukraińskiej polityki migracyjnej* (w języku polskim w wersji elektronicznej, w wersji książkowej wydane w j. ukraińskim)
- J. Kaźmierkiewicz, J. Korczyńska, *Doświadczenia Polski po roku 1989 jako kraju wysyłającego i przyjmującego pracowników: lekcje dla polityki Ukrainy* (w języku polskim w wersji elektronicznej, w wersji książkowej wydane w j. ukraińskim)
- A. Horolets, J. Kurczewska, M. Trojanowska – Strzęboszewska, *Discourse Analysis of Politics* (w wersji elektronicznej)
- Strona internetowa projektu „Europejskie perspektywy Ukrainy i Turcji” zawierająca przegląd debaty prasowej oraz raportów eksperckich.

4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU

Justyna Frelak, koordynator

- Udział w spotkaniu instytucji realizujących projekt: „Europejskie dylematy: formy dyskryminacji instytucjonalnej, politycznej i społecznej” w Brukseli, styczeń 2005.
- Komentarz dla Gazety Wyborczej, Newsweeka, Życia Warszawy na temat zapotrzebowania na pracę cudzoziemców w Polsce, marzec i kwiecień 2005.
- Komentarz dla Polskiego Radia PR1 na temat migracji Białorusinów, marzec 2005.
- Spotkanie z przedstawicielami ambasady Norwegii i Holandii na temat działalności Programu Migracji i Polityki Wschodniej, kwiecień 2005.
- Komentarz dla Associated Press na temat stosunków polsko – rosyjskich, sierpień 2005
- Spotkanie z uczestnikami Kursu Politologicznego przy Studiach Wschodnich UW, wrzesień 2005.
- Wystąpienie na konferencji "Regulation of exit labor migration – challenges for Ukraine", Kijów, 26 września 2005.
- Wywiad dla Gazety Wyborczej na temat polityki migracyjnej i integracyjnej Polski, listopad 2005.
- Wywiad dla Gazety Prawnej na temat migracji Polaków do UE, listopad 2005
- Wywiad dla Polskiego Radia na temat polityki migracyjnej i integracyjnej Polski, listopad 2005.
- Wywiad dla Radia Polonia na temat polityki migracyjnej i integracyjnej Polski, grudzień 2005.

dr Joanna Korczyńska, ekspert

- ❑ Wywiad dla radia PIN, BBC, Radia dla Ciebie na temat raportu „Zapotrzebowanie na pracę obcokrajowców w Polsce. Próba analizy i wniosków dla polityki migracyjnej”, marzec 2005.
- ❑ Komentarz dla Parkietu, Życia Warszawy na temat raportu „Zapotrzebowanie na pracę obcokrajowców w Polsce. Próba analizy i wniosków dla polityki migracyjnej”, marzec 2005.

Piotr Kaźmierkiewicz, ekspert

- ❑ Wystąpienie na Forum Ekonomicznym w Krynicy na temat migracji z Europy Wschodniej, wrzesień 2005.
- ❑ Wywiad w TVN 24 na temat Ukraińców pracujących w Polsce, wrzesień 2005.
- ❑ Wywiad w Programie Pierwszym TVP na temat pracy cudzoziemców w Polsce, wrzesień 2005.
- ❑ Komentarz dla Rzeczpospolitej na temat Ukraińców pracujących w Polsce, wrzesień 2005.
- ❑ Wystąpienie na konferencji "Regulation of exit labor migration – challenges for Ukraine", Kijów, 26 września 2005.
- ❑ Prezentacja na okrągłym stole pt 'Perspektivy konzulární spolupráce Visegrádských zemí ve vztahu k Ukrajině a Moldavsku', Praga, 24 października 2005.
- ❑ Prezentacja na seminarium na temat współpracy konsularnej, Budapeszt, 25 października 2005.
- ❑ Prezentacja na konferencji „Agenda 2007: the Regional Dimensions of the EU Policy In the Context of Neighborhood Strategy”, Petersburg, 28 - 29 października 2005.
- ❑ Wywiady na temat współpracy konsularnej na terenie Ukrainy i Mołdowy (Polskie Radio Jedyńka, Radio Polonia, Sekcja Angielska Polskiego Radia), 17 października 2005.
- ❑ Wywiad na temat przyszłych rozwiązań w ruchu osobowym nowych krajów UE z Ukrainą i Rosją (Radio Svoboda, Praga), 24 października 2005.
- ❑ Prezentacja wyników projektu „Studium wykonalności współpracy konsularnej i wizowej między krajami Grupy Wyszehradzkiej na rzecz obywateli Ukrainy i Mołdawii” na konferencji PASOS, Bruksela, 4 – 5 listopada 2005.
- ❑ Prezentacja na konferencji, „Turecko – strategický partner nebo členský stát EU“, Praga, 22 listopada 2005.
- ❑ Prezentacja na panelu eksperckim „Granice integracji europejskiej. Turcja i Ukraina a przyszłe rozszerzenia UE“, Siedlce, 8 grudnia 2005.

Mirosław Bieniecki, badacz

- ❑ Wywiad w Programie Pierwszym TVP na temat nielegalnego zatrudnienia obcokrajowców
- ❑ Wystąpienie na konferencji "Regulation of exit labor migration – challenges for Ukraine", Kijów, 26 września 2005.
- ❑ Wywiad dla Der Spiegel na temat migracji zarobkowych z Ukrainy, listopad 2005.

PROGRAM OBYWATEL I PRAWO

Nadzór programowy: dr Jacek Kucharczyk

Koordynacja programu: Jarosław Zbieranek

Program Obywatel i Prawo działa na rzecz aktywnego udziału obywateli w życiu publicznym, przejrzystości działania instytucji państwowych oraz ich dostępności dla obywatela. Program powstał w końcu lutego 2005 r., a jego głównym elementem jest projekt Obywatel i Prawo mający na celu poszerzanie i usprawnianie dostępu do pomocy prawnej obywateli w małych społecznościach – w tym z grup społecznie marginalizowanych. Znaczącym osiągnięciem Programu, jest opracowanie projektów wprowadzenia do polskiego prawa wyborczego instytucji pełnomocnika dla osób niepełnosprawnych i starszych, a także indywidualnych zawiadomień o wyborach. Oba projekty uzyskały silne poparcie wielu organizacji pozarządowych i zostały nagłośnione w największych mediach ogólnopolskich. Były również przedmiotem prac Komisji Ustawodawczej Sejmu RP. Dzięki propozycjom ISP rozpoczęto debatę publiczną na temat koniecznych zmian w procedurach wyborczych.

Dane liczbowe o projektach:

- liczba realizowanych projektów: 9
- liczba wydanych publikacji: 10
- liczba konferencji i seminariów: 17

1. PROJEKTY

Projekt : „Obywatel i Prawo” (projekt wiodący)

Koordynator: Agata Winiarska, Jarosław Zbieranek

Program „Obywatel i Prawo” jest kontynuacją i rozwinięciem działań prowadzonych przez Polsko-Amerykańską Fundację Wolności i Instytut Spraw Publicznych w latach 2002-2003. Celem Programu jest poszerzanie i usprawnianie dostępu do pomocy prawnej obywateli w małych społecznościach – w tym z grup społecznie marginalizowanych. Nowa edycja programu jest realizowana poprzez dwa równoległe działania:

- konkurs grantowy będący finansowym wsparciem dla poradniczych organizacji pozarządowych.
- prace Rady Ekspertów służące opracowywaniu rekomendacji i wdrażaniu systemowych rozwiązań na rzecz dostępu obywateli do pomocy prawnej

Okres realizacji: styczeń 2005 – sierpień 2006

Finansowanie: Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności

Projekt : „Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy”

Koordinator: Jarosław Zbieranek

Celem projektu było przygotowanie propozycji zmian w systemie wyborczym (modernizacji procesu wyborczego) sprzyjających zwiększeniu frekwencji wyborczej w Polsce, jak również opracowanie projektu powołania instytucji publicznej, której zadaniem będzie inicjowanie i koordynowanie działalności badawczej, analitycznej, edukacyjnej i informacyjnej związanej z szeroko pojętym zagadnieniem wyborów.

Okres realizacji: grudzień 2004 – listopad 2005

Finansowanie: Ambasada Królestwa Niderlandów (Program Matra)

Projekt : „e-government jako środek walki ze zjawiskiem korupcji w życiu publicznym”

Koordinator: Jarosław Zbieranek

Projekt stanowi ogniwo łączące dwa obszerne i wielowątkowe przedsięwzięcia wdrażane przez administrację publiczną, a mianowicie strategię antykorupcyjną i rozwój elektronicznej administracji. Umożliwia zebranie i usystematyzowanie propozycji, które już występują hasłowo w rządowych projektach, inicjując jednocześnie debatę nad ich zasadnością, skutecznością. Projekt stanowi również płaszczyznę badań i analiz nad wykorzystaniem eGovernmentu do walki z korupcją w innych państwach, szczególnie pod kątem zastosowania ich w Polsce. Działania podejmowane w ramach projektu mają doprowadzić do stworzenia opracowania pt. : „Strategia wykorzystania eGovernment w walce z korupcją w Polsce”.

Okres realizacji: czerwiec 2005 – luty 2006

Finansowanie: ComputerLand

Projekt : „Monitoring finansowania prezydenckiej kampanii wyborczej”

Koordinator : Jarosław Zbieranek

Jest to projekt realizowany wspólnie przez Fundację im. Stefana Batorego i Instytut Spraw Publicznych. Celem monitoringu jest kontrola źródeł finansowania i wydatków komitetów wyborczych kandydatów ubiegających się o fotel Prezydenta RP w wyborach 2005 r. W ramach projektu przeprowadzona zostanie analiza darowizn, zbiorów publicznych oraz wydatków komitetów na kampanię medialną, materiały propagandowe i festyny wyborcze. Po wyborach przebadane zostaną sprawozdania finansowe przekazane przez komitety Państwowej Komisji Wyborczej.

Z udziałem Instytutu Spraw Publicznych opracowane zostaną raporty cząstkowe i raport podsumowujący wyniki monitoringu, w którym zostaną zawarte rekomendacje i propozycje zmian legislacyjnych.

Okres realizacji: marzec – kwiecień 2006

Finansowanie: środki własne

Projekt: „Przejrzysta gmina”

Koordinator projektu: Olga Pucek

W projekcie tym ISP pełnił rolę zewnętrznego ewaluatora programu szkoleniowego „Laboratorium” prowadzonego przez Fundację Rozwoju Demokracji Lokalnej, w ramach ogólnopolskiej akcji Gazety Wyborczej „Przejrzysta Polska”. Celem badania było sprawdzenie, w jakim stopniu szkolenia kierowane do urzędników samorządowych z 16 gmin zaangażowanych w projekt wpływają na poprawę realizacji pięciu kryteriów przejrzystości

(partycypacji społecznej, przejrzystości, rozliczalności, efektywności, zapobiegania korupcji oraz fachowości) w poszczególnych jednostkach samorządowych.

Okres realizacji: grudzień 2003 – kwiecień 2005

Źródło finansowania: AGORA S.A.

Projekt : „Kontrola finansowania partii politycznych” (“Strengthening Democracy in SEE Through Accountable Control of Political Parties”)

Koordynator: Jarosław Zbieranek

Jest to międzynarodowy projekt koordynowany przez Institute for Public Policy z Bukaresztu. Głównym celem projektu jest ujednolicenie regulacji prawnych dotyczących transparentności finansowania partii politycznych oraz zwiększenie funkcji kontrolnych organów państwowych i organizacji pozarządowych w tym zakresie. W ramach projektu, z udziałem Instytutu Spraw Publicznych powstał raport o finansowaniu partii politycznych w Europie Południowo-Wschodniej.

Okres realizacji: maj 2005 – lipiec 2005

Finansowanie: Open Society Institute

Projekt: „Przyszłość polskiej sceny politycznej”

Koordynator projektu: Jarosław Zbieranek

ISP po raz piąty zorganizował seminarium poświęcone kształtowi polskiej sceny politycznej. Tak jak poprzednio, impulsem do jego realizacji były istotne przekształcenia w polskiej polityce. Socjologowie i politolodzy zaproszeni do udziału w seminarium zastanawiali się czy obserwowane zmiany polityczne mają charakter trwały, czy stare podziały tracą właśnie na znaczeniu, czy linia dzieląca partie na solidarnościowe i postkomunistyczne staje się drugorzędna zarówno dla wyborców jak i polityków. Zapis seminarium został umieszczony na stronie internetowej ISP.

Okres realizacji: październik 2005 – grudzień 2005

Finansowanie: środki własne

Projekt: „Podnoszenie świadomości pracowników administracji publicznej w zakresie dylematów etycznych”

Koordynator projektu: Jarosław Zbieranek

Ekspert ISP przygotowali i przeprowadzili szkolenie dla pracowników Inspekcji Farmaceutycznej. Jednym z celów szkolenia było sformułowanie Kodeksu Etycznego pracowników IF.

Okres realizacji: sierpień 2005 – listopad 2005

Finansowanie: Główny Inspektorat Farmaceutyczny

2. KONFERENCJE I SEMINARIA PROGRAMU

- ❑ Seminarium informacyjne dotyczące konkursu grantowego, 28 luty 2005.
- ❑ Seminarium informacyjne dotyczące konkursu grantowego, 1 marca 2005.
- ❑ Posiedzenie Rady Ekspertów projektu „Obywatel i Prawo”. Inauguracja prac Rady, przyjęcie Regulaminu i ogólnego planu działań, 1 kwietnia 2005.
- ❑ Seminarium „Rola jednostek samorządu terytorialnego w aktywizowaniu wyborców”, Seminarium poświęcone prezentacji różnych metod aktywizowania obywateli i próbie wypracowania rekomendacji na przyszłość, 26 kwietnia 2005.
- ❑ Posiedzenie Komisji Selekcyjnej projektu „Obywatel i Prawo”. Wybór wniosków, które uzyskały grant, 5 maja 2005.
- ❑ Seminarium otwierające realizację projektów, które otrzymały dofinansowanie w ramach konkursu grantowego, 16 maja 2005.
- ❑ Konferencja prasowa dotycząca zmian w prawie wyborczym proponowanych przez Instytut Spraw Publicznych, 17 maja 2005.
- ❑ Konferencja organizowana razem z Fundacją im. Stefana Batorego pt. „Czyste wybory – czyste życie publiczne”. Konferencja otworzyła projekt monitoringu finansowania kampanii prezydenckiej, 3 czerwca 2005.
- ❑ Posiedzenie Rady Ekspertów projektu „Obywatel i Prawo”, 29 czerwca 2005.
- ❑ Posiedzenie Rady Ekspertów projektu „Obywatel i Prawo”, 29 czerwca 2005.
- ❑ Seminarium pt. „Podnoszenie świadomości pracowników administracji publicznej w zakresie dylematów etycznych”, 12 października 2005.
- ❑ Seminarium eksperckie pt. „Zastosowanie narzędzi elektronicznych w środowisku zamówień publicznych jako środek przeciwdziałania zjawisku korupcji w Polsce - stan obecny i propozycje na przyszłość”, 13 października 2005.
- ❑ Konferencja prasowa organizowana we współpracy z Fundacją im. Stefana Batorego, podczas której przedstawiono raport podsumowujący I turę monitoringu finansowania prezydenckiej kampanii wyborczej, 14 października 2005.
- ❑ Konferencja pt. „Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy”, 27 października 2005.
- ❑ Konferencja pt. „Przyszłość polskiej sceny politycznej”, 9 listopada 2005.
- ❑ Panel dyskusyjny zorganizowany we współpracy z Gazetą Prawną o dostępie do bezpłatnej pomocy prawnej, 30 listopada 2005.
- ❑ Konferencja prasowa organizowana we współpracy z Fundacją im. Batorego, podczas której przedstawiono raport podsumowujący II turę monitoringu finansowania prezydenckiej kampanii wyborczej, 13 grudnia 2005.

3. PUBLIKACJE PROGRAMU

Publikacje książkowe:

- ❑ M. Walecki, *Money and Politics in Poland. A new democracy in a comparative perspective*, Warszawa 2005.

Ekspertyzy, raporty z badań, rekomendacje:

- L. Kolarska-Bobińska, J. Kucharczyk, J. Zbieranek (red.), *Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy*, Warszawa 2005.

Analizy i Opinie:

- A. Sokala, *Należy indywidualnie zawiadamiać wyborców*, nr 37.
- J. Kucharczyk, J. Zbieranek, *"Uczciwe Państwo" - propozycje do nowej Strategii Antykorupcyjnej*, nr 44.
- J. Zbieranek, *Aktywizacja wyborcza obywateli. Propozycja powołania Państwowego Instytutu Wyborczego*, nr 49.
- J. Zbieranek, *W stronę reformy procedur głosowania w Polsce*, nr 52.
- B. Nowotarski, *Czy wyższa jakość polskiej polityki przyciągnie wyborców?*, nr 55.
- P. Wiśniewski, *Zastosowanie rozwiązań oraz narzędzi elektronicznych w obszarze zamówień publicznych jako sposób przeciwdziałania zjawisku korupcji w Polsce*, nr 57.

Inne publikacje:

- J. Zbieranek, *Sejmowe dzieje jednego projektu*, „Trzeci Sektor”, lato 2005,
- J. Zbieranek, *Jak odrzucono projekt o pełnomocniku*, „Magazyn Integracja”, wrzesień 2005,
- J. Zbieranek, *Projekt wprowadzenia w wyborach i referendum instytucji pełnomocnika*, (www.isp.org.pl)
- M. Chmaj, M. Walecki, J. Zbieranek, *Political parties finances in SE Europe – Poland* (www.isp.org.pl)
- *Przyszłość polskiej sceny politycznej*, zapis stenograficzny konferencji (www.isp.org.pl)
- *Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy*, zapis stenograficzny konferencji (www.isp.org.pl)

4. UDZIAŁ PRACOWNIKÓW I EKSPERTÓW W UPOWSZECHNIANIU WYNIKÓW PRAC PROGRAMU

Agata Winiarska, koordynator

- wypowiedź o wynikach konkursu grantowego – Gazeta Prawna – maj 2005.

Jarosław Zbieranek, koordynator

- wypowiedź o projekcie wprowadzenia do polskiego prawa wyborczego instytucji pełnomocnika dla osób starszych i niepełnosprawnych – w: M. Zawala, *Walka o cztery miliony dusz*, Dziennik Zachodni z 28 lutego 2005.
- udział w Konferencji „Finansowanie partii politycznych w Polsce i na świecie”, 14 marca 2005.
- wypowiedzi o projektach zmian w prawie wyborczym przygotowanych przez ISP – Radio 94 – dwukrotna, marzec/maj 2005.

- ❑ Komentarz do artykułu: D.Uhlig, *Skroją ordynację pod małe partie?*, Gazeta Wyborcza z 19 kwietnia 2005.
- ❑ regularny udział w posiedzeniach Komisji Ustawodawczej Sejmu RP – marzec, kwiecień, maj 2005.
- ❑ wypowiedzi o projektach zmian w prawie wyborczym przygotowanych przez ISP – Radio BBC - maj, wrzesień 2005.
- ❑ wypowiedzi o projektach zmian w prawie wyborczym przygotowanych przez ISP – Radio BIS – wrzesień 2005.
- ❑ wypowiedź o projekcie wprowadzenia do polskiego prawa wyborczego instytucji pełnomocnika dla osób starszych i niepełnosprawnych – w: P. Stanisławski, *Wyborcy, którzy przegrali z polityką*, Magazyn Integracja z września 2005.
- ❑ wystąpienie w programie Integracja, TVP2 – wrzesień 2005.
- ❑ prezentacja Programu Obywatel i Prawo na Ogólnopolskim Forum Inicjatyw Pozarządowych – w dniach 23/24 września 2005.
- ❑ wypowiedzi o projektach zmian w prawie wyborczym przygotowanych przez ISP – Radio ESKA – październik 2005.
- ❑ wypowiedź o projektach zmian w prawie wyborczym przygotowanych przez ISP w: K. Olszewski, *Ratujmy frekwencję*, METRO z 11 października 2005.
- ❑ wywiad: *Nie głosować wstyd*, Dziennik Łódzki z 22 października 2005.

Dr Marcin Walecki, ekspert

- ❑ Udział w konferencji „Czyste wybory – czyste życie publiczne”, Warszawa, 3 czerwca 2005.
- ❑ Udział w Konferencji prasowej, podczas której przedstawiono raport podsumowujący I turę monitoringu finansowania prezydenckiej kampanii wyborczej, Warszawa, 14 października 2005.

prof. Marek Chmaj, ekspert

- ❑ Udział w konferencji pt.: „Institutions and Control Mechanisms of Political Parties' Finances in Europe” w Rumunii, czerwiec 2005.
- ❑ Udział w konferencji „Czyste wybory – czyste życie publiczne”, Warszawa, 3 czerwca 2005.
- ❑ Udział w konferencji „Aktywny obywatel, nowoczesny system wyborczy”, Warszawa, 27 października 2005.